Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21 ЙИЛ ЧИҚИШИ. № 212 (5305). | 29 октябрь, 1974 йил ● СЕШАНБА | Баҳоси 2 тийин.

УКРАИНА КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА УКРАИНА ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИГА УКРАИНА ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалиги мутахассислари, олимлар, қишлоқ хўжалик органларининг, тайёрлаш ва транспорт ташкилотларининг ходимлари, саноат корхоналарининг коллективларини, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларини, Совет Украинасининг ҳамма меҳнаткашларини давлатга миллиард пуд дон сотиш юзасидан олинган социалистик мажбурият бажарилганлиги билан қизғин табриклайдилар.

Украиналик ғаллакорлар дон етиштириш ва сотиш юзасидан сурункасига икки йилдан бери юксак марраларни эгалламоқдалар ва бу нарса шонли анъанага айланиб бормоқда. Бутун совет халқи бу билан фахрланмоқда. Миллиард пуд ғалла сотилганлиги — республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари эришган ажойиб муваффақият, КПСС XXIV съездининг мамлакат экономикасини ривожлантириш ва совет халқи фаровонлигини юксалтириш юзасидан қабул қилган қарорларини бажариш ишига қўшилган катта ҳиссадир.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда Украина ССР эришган ютуқлар — республика колхоз, совхозлари ходимлари, барча меҳнаткашларининг фидокорона меҳнати натижаси, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, совет ва хўжалик органларининг катта ташкилий ва сиёсий ишлари натижаси, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш самарадорлигини ҳамма чоралар билан ошириш учун олиб борилган қаттиқ кураш натижасидир.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети Украина меҳнаткашлари тобора ошиб бораётган имкониятлар ва резервлардан фойдаланиб, интенсивлаш асосида дон, деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтирилишига эришадилар, тўққизинчи беш йиллик планларини муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажарадилар, деб ишонч билдирадилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ | СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ҲАР БИР КОРХОНАНИНГ МУҚОБИЛ ПЛАНИ БЎЛСИН

Бутун совет халқи қатори областимиз меҳнаткашлари ҳам КПСС XXIV съезди қарорларини тўла-тўкис амалга оширишга ҳисса қўшиш, давлат планлари ва зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш мақсадида зўр кўтаринки руҳ, мисли кўрилмаган ғайрат-шижоат билан фидокорона ишламоқдалар, барча резерв ва имкониятлардан омилкорлик билан фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар.

Шунинг учун ҳам саноат корхоналарида, қурилиш ва транспорт ташкилотларида, колхоз-совхозларда социалистик мусобақанинг янги-янги формалари вужудга келмоқда. Шундай янгиликларнинг бири муқобил планлар ишлаб чиқиш ва қабул қилишдир. Социалистик мусобақанинг бу янги формаси меҳнаткашларнинг мавжуд резервлардан фойдаланиш, ишлаб чиқаришнинг ривожланиш суръатларини ва иқтисодий самарадорлигини ошириш асосида тўққизинчи беш йиллик планларини барвақт бажаришга бўлган интилиши, ҳаёт тақозоси, давримиз талаби туфайли пайдо бўлди.

Муқобил планлар марказлашган планлаштиришни кенг халқ оммасининг ташаббуси билан бирлаштирганлиги учун ҳам жуда муҳим аҳамиятга эгадир. Давлат топшириғи ва коллектив зиммасига олган социалистик мажбуриятларни ўзида мужассамлаштирган муқобил планда маҳсулот ишлаб чиқаришни ва меҳнат унумдорлигини планда белгиланганнига нисбатан бирмунча ошириш назарда тутилади. Бу аввало коллективлар учун ҳам, давлат учун ҳам фойдалидир. Чунки, ҳар бир коллектив маҳсулот ишлаб чиқаришни планли ўстириш билан планни ошириб бажаргандагига қараганда кўп миқдорда мукофот фонди олади, давлат эса у ёки бу материал, хомашё, маҳсулотдан қўшимча олиш имкониятига эга бўлади.

Тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йилида 170 дан ортиқ корхонамиз коллективи муқобил планлар асосида ишламоқда. Бу планларни йил бошида пухта ўйлаб, барча мавжуд резервлар ва имкониятларни ҳисобга олиб тузган аксарият корхоналар ишчи-хизматчилари уни анча зиёдаси билан бажаришга эришмоқдалар. Ўзбекистон химия машинасозлиги, Ангрендаги керамика комбинати, область пахта тайёрлаш тресги, Тошкентдаги 3-тикувчилик фабрикаси ва бошқалар шулар жумласидандир.

«Узбекхиммаш» заводи коллективи муқобил планда белгиланган юксак марраларни муваффақиятли забт этмоқда. Тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун барча резервларни қидириб топиб, ишга солаётган машинасозлар ўтган уч йил мобайнида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 37,4 процент, меҳнат унумдорлигини 35 процент оширдилар. Ишлаб чиқариш ҳажми асосан меҳнат унумдорлиги ҳисобига ошди. Коллектив белгиловчи йил топшириғини ҳам шараф билан бажармоқда.

Ангрен керамика комбинатида ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш ва маҳсулот сифатини яхшилашда самарали ишлар олиб борилпти. Коллектив шу кўрсаткичлар бўйича беш йиллик планини барвақт адо этди. Тошкент пахта тайёрлаш тресги, 3-тикувчилик фабрикаси ва бошқа қатор корхоналар коллективлари ҳам ҳозирнинг ўзидаёқ маҳсулот реализация қилиш тўрт йиллик планини бажариб, келгуси йил ҳисобига ишламоқдалар.

Бу корхоналар коллективлари тўққизинчи беш йилликнинг сўнгги йилини ҳам зафарли якунлаш мақсадида муқобил планлар қабул қилдилар. Масалан, «Узбекхиммаш» заводи коллективи 1975 йилда контроль рақамларда белгиланганига нисбатан 700 минг сўмлик кўп товар маҳсулот ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини 3,6 процент оширишга қарор қилди. Ангрен керамика комбинати ишчи-хизматчилари эса келгуси йилда маҳсулот сортини яхшилаш эвазига қўшимча 300 минг сўмлик маҳсулот реализация қилмоқчи. Область пахта тозаловчиларининг 1975 йил учун олган муқобил планида қўшимча 4,8 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиш, икки минг тонна пахта толаси тайёрлаш назарда тутилса, 3-тикувчилик фабрикаси чеварлари қўшимча 150 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарадилар.

Тошкент область партия комитети шу корхоналар коллективларининг тўққизинчи беш йилликнинг план топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан муқобил планлар қабул қилиш ҳақидаги ташаббусларини маъқуллади ҳамда бу ватанпарварлик ҳаракатини ҳар томонлама кенгайтириш лозимлигини таъкидлади.

Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, муқобил планларнинг бажарилиши кўп жиҳатдан уларнинг ўз вақтида, барча имкониятлар ҳисобга олинган ҳолда пухта ўйлаб тузилишига боғлиқ. Шунинг учун ҳам келгуси йил учун муқобил планлар шу кунларда белгиланиши лозим. Чунки, министрликлар, идоралар ва бошқа раҳбар хўжалик органлари ҳар бир корхона коллективи қабул қилган муқобил планни чуқур ўрганиб чиқиш, ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг энг қулай вариантини танлаб олиш, мажбуриятларнинг бажарилиши учун моддий-техника таъминотини пухта йўлга қўйиш имконига эга бўладилар. Муқобил планлар тузишда ҳеч вақт шошма-шошарликка йўл қўймаслик, коллектив ҳар бир аъзоси, айниқса, ишлаб чиқариш илғорлари, новаторларининг фикр-мулоҳазаларини ҳисобга олиш лозим.

1974 йилнинг якунланишига икки ой вақт қолди. Кўпгина саноат корхоналари, коллективлари муқобил планлар, социалистик мажбурият, ҳатто давлат топшириқларини бажармаяпти. Қолоқларга ҳар томонлама ёрдам бериш, ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш, меҳнатни ташкил этишни яхшилаш, илғор тажрибани жорий қилиш ва ёйиш асосида ҳар бир корхона томонидан йиллик планнинг сўзсиз бажарилишига эришиш зарур. Илғорлар, социалистик мажбуриятларини бажарганлар орқада қолаётганларга ҳар томонлама ёрдам беришлари, ўз илғор тажрибаларини улар билан ўртоқлашишлари керак. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик олтин тўйи нишонланиши, Улуғ Октябрь революциясининг 57 йиллигини байрам қилишга тайёргарлик муносабати билан вужудга келган меҳнат ва сиёсий кўтаринкиликни социалистик мажбуриятларнинг бекаму-кўст адо этилишига йўналтириш лозим.

Ҳар бир коллектив ўз муқобил планига эга бўлишига эришайлик. Чунки, ҳамма корхоналарда ички резервларни сафарбар этиб, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигининг ошишини таъминлаш шу куннинг муҳим вазифасидир.

КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларида таъкидланганидек:

— СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! ЮКСАК МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИГА ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ САМАРАДОРЛИГИГА ЭРИШИНГИЗ, КАМРОҚ ЧИҚИМ ҚИЛИБ, КЎПРОҚ, СИФАТЛИРОҚ МАҲСУЛОТ БЕРИШГА ИНТИЛИНГИЗ!

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

1974 йил 30 октябрь соат 11 да Тошкент область партия комитетининг мажлислар залида (Ўзбекистон кўчаси,9) меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советининг VII сессияси очилади.

Депутатлар ўша бинонинг ўзида 1974 йил 30 октябрь куни соат 10 дан бошлаб рўйхатга олинадилар.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитети.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ХОРАЗМ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИГА, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ХОРАЗМ ОБЛАСТЬ СОВЕТИГА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Хоразм областининг колхозчиларини, совхозларнинг ишчиларини, партия, совет, касаба союз ва комсомол органлари, қишлоқ хўжалиги, сув хўжалиги ва тайёрлов ташкилотларининг ходимларини катта меҳнат ғалабаси билан — давлатга пахта сотиш юзасидан юбилей йили социалистик мажбуриятларини бажарганликлари билан самимий табриклайдилар.

Тайёрлов пунктларига 410 минг тоннадан зиёд пахта етказиб берилди. Шундан 190 минг тоннадан кўпроғи машиналарда териб олинди.

Эришилган муваффақиятлар пахтакорлар, механизаторлар, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассисларининг, областдаги барча меҳнаткашлар фидокорона меҳнати, қишлоқда ташкилий ва сиёсий ишлар яхши йўлга қўйилганлиги, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақа кенг авж олдирилганлиги самарасидир.

Хева, Боғот ва Қўшкўпир районларининг деҳқонлари давлатга пахта сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини областда биринчи бўлиб бажардилар.

Гурлан, Шовот, Урганч, Хонқа, Хазорасп, Янгиариқ районларининг пахтакорлари мажбуриятнинг бажарилишига муносиб ҳисса қўшдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Хоразм областининг қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини нес-нобуд қилмасдан йиғиштириб оладилар, 1975 йил ҳосили учун барча кузги ва қишки ишларни ўз вақтида юқори сифатли ўтказадилар, чорва қишловини яхши ўтказиб, барча турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан тўққизинчи беш йиллик топшириқларини бажариш учун мустаҳкам замин яратадилар ҳамда КПСС XXIV съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш ишига салмоқли ҳисса қўшадилар, деб астойдил ишонадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ | ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ФАРҒОНА, БУХОРО, НАМАНГАН ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ЗАФАРИ

Фарғона область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 57 йиллигини муносиб кутиб олиш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, мислсиз сув танқислиги шароитида зўр ғайрат билан қилган меҳнатлари туфайли катта қийинчиликларни енгиб, мўл ҳосил етиштирдилар ва давлатга пахта сотиш халқ хўжалик планини муддатидан илгари, 26 октябрда бажардилар.

Тайёрлов пунктларига 510 минг тонна пахта топширилди. Механизаторлар бу пахтанинг 191 минг тоннасини машиналарда териб олишди.

Қува, Охунбобоев, Ўзбекистон, Киров, Риштон, Ленинград, Фарғона районлари ва Қувасой шаҳрининг колхоз ва совхозлари пахта тайёрлаш халқ хўжалик планларини областда биринчи бўлиб адо этдилар. Давлатга пахта топшириш давом этмоқда.

Область пахтакорлари ўз куч-ғайратларини етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини ҳеч нобуд қилмай йиғиштириб олишга ва қабул қилинган мажбуриятларни тезроқ бажариб, давлатга яна камида 90 минг тонна пахта сотиш, 1975 йил ҳосили учун куз-қиш фаслидаги ҳамма ишларни ўз вақтида қизитиб юборишга сафарбар қилмоқдалар.

* * *

Бухоро область қишлоқ хўжалик меҳаткашлари КПСС XXIV съездининг қарорларини амалга ошира бориб, социалистик мусобақани кенг авж олдириб, фидокорона қилган меҳнатлари туфайли мўл ҳосил етиштирдилар ва пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муддатидан илгари, 26 октябрда бажардилар. Давлатга 462 минг тонна пахта сотилди. Бу ҳосилнинг 157 минг тоннаси машиналарда териб олинди.

Навоий районидаги колхоз ва совхозлар давлатга пахта топшириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни областда биринчи бўлиб бажардилар. Ромитан, Қоракўл, Олот, Ғиждувон, Қизилтепа, Вобкент районларининг пахтакорлари олинган социалистик мажбуриятлар ҳисобига пахтани териб олиш ва топшириш ишларини давом эттирмоқдалар.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари етиштирилган бутун ҳосилни яқин кунларда ҳеч нобуд қилмай териб олиш ва беш йилликнинг белгиловчи, тўртинчи йилида давлатга камида 500 минг тонна «оқ олтин» топшириш, 1975 йил ҳосили учун куз-қиш фаслидаги ҳамма тадбирларни ўз вақтида бажариш мажбуриятининг олдидалар.

* * *

Наманган области қишлоқ хўжалик меҳнатчилари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 57 йиллиги шарафига зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун мусобақалашиб, фидокорона меҳнатлари туфайли мўл ҳосил етиштирдилар. Пахта териш ва давлатга топширишни уюшқоқлик билан давом эттириб, пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини 27 октябрда бажардилар. Область колхозлари ва совхозлари тайёрлов пунктларига 388 минг тоннадан ортиқ пахта элтиб бердилар. Шундан икки юз минг тоннадан кўпроғи машиналар ёрдамида териб олинди.

Учқўрғон, Янгиқўрғон, Норин, Уйчи, Наманган, Задарё районларининг хўжаликлари областда биринчи бўлиб халқ хўжалик планини бажардилар ҳамда социалистик мажбуриятлари ҳисобига пахта топширишни давом эттирмоқдалар.

Область пахтакорлари давлатга 450 минг тонна пахта сотиш юзасидан зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини бажариш учун бутун ҳосилни нес-нобуд қилмай қисқа муддатларда териб олишга, 1975 йил ҳосили учун мўлжалланган барча кузги-қишки ишларни уюшқоқлик билан ўтказишга аҳд қилдилар.

ЮБИЛЕЙ ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЕРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 28 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Халқ хўжалик планига нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — бир кунлик ўсиш, иккинчи стун — мавсум бошидан бери, учинчи стун— машина терими, бир кунлик ўсиш, тўртинчи стун — мавсум бошидан бери

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	0,36	129,58	—	129,29
ҚУЙИ ЧИРЧИҚ	0,58	128,93	0,30	140,30
ОҚҚЎРҒОН	1,12	122,59	0,34	119,87
БЕКОБОД	0,67	119,29	0,01	124,42
ЯНГИЙЎЛ	1,02	116,23	1,25	121,17
БЎКА	0,82	115,32	0,33	120,00
ЧИНОЗ	0,84	113,82	0,06	129,52
ПИСКЕНТ	0,80	106,79	0,37	105,40
ЎРТА ЧИРЧИҚ	0,66	106,52	0,44	114,21
ОБЛАСТЬ БЎЙИЧА	0,77	116,74	0,32	122,07

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШОЛИ ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 28 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — халқ хўжалик план топшириғи, (тонна ҳисобида) учинчи стун — бир кунда топширилган тонна, тўртинчи стун —план-топшириқнинг бажарилиши (процент ҳисобида)

Пискент	925	—	103,5
Оққўрғон	2290	—	100,7
Юқори Чирчиқ	1240	—	100,0
Қуйи Чирчиқ	8490	117	95,3
Чиноз	790	15	90,6
Янгийўл	1260	3	88,6
Бекобод	11530	65	82,7
Ўрта Чирчиқ	8620	142	75,4
Бўка	2855	46	73,2
Область бўйича	38000	388	85,7

ГФР ФЕДЕРАЛ КАНЦЛЕРИ МОСКВАГА КЕЛДИ

Германия Федератив Республикасининг федерал канцлери Гельмут Шмидт ГФР федерал ташқи ишлар министри Ганс-Дитрих Геншер ҳамроҳлигида 28 октябрь куни расмий визит билан Москвага келди.

ГФР ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида федерал канцлерни, бошқа расмий кишиларни самолёт пиллапояси ёнида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, РСФСР Министрлар Советининг раиси М. С. Соломенцев, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари И. В. Архипов, Совет Иттифоқининг ГФРдаги элчиси В. М. Фалин кутиб олдилар.

Самолёт пиллапояси ёнида федерал канцлер ва унинг рафиқасини В. П. Брежнева, Л. Д. Громико, Л. А. Гвишианилар ҳам кутиб олдилар.

Аэродромда кутиб олиш маросимида СССР министрларидан А. И. Костоусов, Н. С. Патоличев, К. Н. Руднев, В. Д. Шашин, СССР Министрлар Совети телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитетининг раиси С. Г. Лапин, Москва совети ижроия комитетининг раиси В. Ф. Промыслов, СССР Ташқи ишлар министрлиги протокол бўлимининг мудири Д. С. Никифоров, бошқа расмий кишилар ҳам бор эдилар.

Кутиб олувчилар орасида ГФРнинг Совет Иттифоқидаги элчиси Ульрих Зам ҳозир бўлди.

Аэродромда Москва меҳнаткашларининг вакиллари меҳмонларни табриклаб турдилар.

Учиш майдонида фахрий қоровул саф тортди. ГФР ва СССР давлат гимнлари ижро этилди.

А. Н. Косигин билан Г. Шмидт совет жангчилари сафи олдидан ўтдилар.

Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин ва Г. Шмидт автомашиналарга ўтириб, мотоциклчилар эскорти ҳамроҳлигида шаҳарга, ГФР канцлери учун ажратилган резиденцияга йўл оладилар. Автомашиналар кортежи ўтган кўчалар ГФР ва СССР давлат байроқлари билан безатилган эди. (ТАСС).

Л. И. БРЕЖНЕВ ВА А. А. ГРОМИКОНИНГ АҚШ ДАВЛАТ СЕКРЕТАРИ Г. КИССИНЖЕР БИЛАН ҚИЛГАН СУҲБАТЛАРИНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзаро келишувга мувофиқ АҚШ давлат секретари, президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Генри А. Киссинжер 23 октябрдан 27 октябргача Москвада бўлди. У КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико билан суҳбатлашди.

Суҳбатларда Совет томонидан — СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров ва СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси Г. М. Корниенко; Америка томонидан — АҚШнинг СССРдаги элчиси С. Стессел, Давлат департаменти ва Оқ уй аппаратининг масъул ходимлари Х. Сонненфельдт, А. Хартман,. А. Атертон, У. Хайлэнд, У. Лорд, Ж. Лодал ва А. Клифт иштирок этдилар.

Суҳбат давомида Совет-Америка муносабатларига ҳамда бир қанча муҳим халқаро проблемаларга доир кўпгина масалалар тўғрисида батафсил фикрлашиб олинди.

Томонлар СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатлар шу муносабатларни яхшилаш юзасидан белгиланган йўлга мувофиқ равишда ривожланмоқда, деб мамнуният билан таъкидладилар.

Шу муносабат билан олий даражадаги Совет-Америка учрашувлари натижасида қабул қилинган қарорларнинг принципиал муҳим аҳамиятга эга эканлиги яна таъкидлаб ўтилди ва ҳар икки томоннинг Совет-Америка муносабатларида узлуксиз силжишга эришувини таъминлаш учун зўр куч-ғайрат сарфлашни давом эттиришга аҳд қилганликлари билдирилди.

Стратегик қурол-яроғларни янада чеклаш проблемасига катта аҳамият берилди. Томонлар шу масалани муҳокама қилган чоғда шу хусусда янги, узоқ муддатга мўлжалланган битимни ишлаб чиқиш тўғрисида принципиал ҳамжиҳатлик мавжуд эканлигига амал қилдилар. 1972 йил 26 майда тузилган ҳозирги вақтда амалдаги муваққат битимдан кейин мана шу янги узоқ муддатли битим тузилиши лозим. Мана шу битимга доир конкрет тафсилотлар тўғрисида фойдали фикрлашув бўлиб ўтди. Бу масалаларни муҳокама қилиш давом эттирилади.

Томонлар СССР билан АҚШ ўртасида турли соҳаларда умуман алоқалар муваффақиятли ривожланаётганлигини уқтириб ўтдилар. Тузилган битимларнинг тўла равишда амалга оширилиши ҳар иккала мамлакат ўртасида ўзаро фойдали ҳамкорликни янада кенгайтириш учун қулай истиқболлар очиб беради, деб бир фикрга келдилар.

Томонлар Яқин Шарқдаги аҳвол хусусида ҳамон ташвишланмоқдалар. Улар бу районда можарони адолатли равишда ва мустаҳкам бартараф этишнинг ҳал қилувчи масалаларини топиш учун куч-ғайрат сарфлашга интилажакларини таъкидладилар. Томонлар Женева конференцияси ишининг тез орада янгидан бошланиши можарони мана шундай тарзда ҳал этиш учун фойдали роль ўйнаши керак, деб келишиб олдилар.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишланган кенгашда қилинган ишларни таъкидлаб ўтиб, томонлар жуда яқин вақт ичида кенгашни муваффақиятли тугаллаш учун актив ҳаракатни давом эттиришга рози бўлдилар. Улар марказий Европада қуролли кучларни ва қурол-яроғларни ўзаро қисқартиришга бағишланган музокараларда прогрессга эришиш мумкин, деб ҳисоблайдилар.

Фикрлашув амалий ва конструктив руҳда ўтди. Томонлар буни жуда фойдали деб ҳисобламоқдалар. Шу муносабат билан ҳар иккала мамлакат ўртасида мунтазам суратда маслаҳатлашиб туриш юзасидан қарор топган практикага яна ижобий баҳо берилди.

Томонлар олий даражадаги учрашув СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни ижобий ривожлантириш учун ғоят муҳим эканлигини таъкидладилар. Бундан илгари хабар берилганидек, шу йил ноябрь ойи охирларида Владивосток шаҳри районида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан АҚШ президенти Жеральд Форд ўртасида амалий учрашув ўтказилади.

Л. И. БРЕЖНЕВ ВА А. А ГРОМИКО Г. КИССИНЖЕР БИЛАН СУҲБАТЛАШДИЛАР

26 октябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ҳамда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико АҚШ давлат секретари, президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Г. Киссинжер билан яна икки марта суҳбатлашдилар.

Стратегик қурол-яроғларни чеклашга таалуқли масалаларни, шунингдек бошқа баъзи проблемаларни кўриб чиқиш давом эттирилди. Суҳбатлар аввалгидек амалий ва конструктив характерда бўлди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВЛАР

28 октябрда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Г. Грюнеберг бошчилигидаги ГБСП партия ходимлари делегациясини қабул қилди. Делегация КПСС нинг қишлоқ хўжалиги соҳасидаги илмий тадқиқотларини ташкил этиш ва уларга раҳбарлик қилиш борасидаги тажрибаси билан танишиш учун мамлакатимизга келди.

Дўстона суҳбатда Ш. Р. Рашидов республика меҳнаткашларининг экономика ва маданиятни ривожлантиришда эришган муваффақиятлари, Ўзбекистон партия ташкилотининг КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишдаги фаолияти билан меҳмонларни таништирди. Суҳбат чоғида деҳқончилик ва чорвачилик маданиятини юксалтириш, фан ва техника энг янги ютуқларини пахтачиликка ва республика қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларига жорий этиш билан боғлиқ масалаларга кўп эътибор берилди.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Й. Р. Қурбонов, КПСС Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг ўринбосари Н. П. Руденко қатнашдилар.

* * *

Шу куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов ҳукмрон Бангладеш Халқ Иттифоқи партиясининг шу партия ишчи комитети аъзоси Муҳаммад Қамаруззамон бошчилигидаги раҳбар арбоблар группасини қабул қилди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбатда меҳмонлар Ўзбекистонда ленинча миллий сиёсат амалга оширилиш натижалари билан, республика партия ташкилотининг халқ хўжалиги, маданият, қурилишга раҳбарлик қилиш тажрибаси билан қизиқдилар.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, СССРнинг Бангладеш Халқ Республикасидаги элчихонасининг маслаҳатчиси Б. А. Абдураззоқов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири О. А. Рустамов ҳозир бўлдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ, ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллигини нишонлаб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг юбилей Фахрий ёрлиғини таъсис этдилар.

Республика халқ хўжалигини ривожлантиришда актив қатнашганликлари учун 30 мингдан ошиқ киши юбилей Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. Мукофотланганлар орасида ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонлар катта отряди — ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари бор. Партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол органлари ходимларидан, фан ва маданият арбобларидан, Қизил байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи жангчиларидан бир қанча киши мукофотланди.

Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлашда актив қатнашганликлари ва социалистик қурилишдаги фидокорона меҳнатлари учун партия ва меҳнат ветеранларидан катта группаси юбилей Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. Улар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси учун саботматонат билан мардонавор курашган, республикада социализм пойдеворини қурган кишилардир.

Мукофотланганларнинг рўйхати область, шаҳар ва район газеталарида эълон қилинади.

БУГУН — КОМСОМОЛ ТУҒИЛГАН КУН

ЁШЛИК ОЛҒА ЧОРЛАЙДИ

Тошкент область комсомол комитетининг секретари А. ТУРАХОНОВ билан суҳбат.

Бугун шонли Ленин комсомоли туғилган кун. Курашларда чиниққан, навқирон авлод бу кунни муносиб совғалар билан кутиб олмоқда. Областимизнинг йигит-қизлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошираборнб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ВЛКСМ XVII съездида сўзлаган нутқида белгилаб берилган вазифаларни бажараборнб, коммунистик мўл-кўлчиликни вужудга келтириш ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Комсомоллар бепоён далаларда, улкан қурилишларда меҳнат қилиб бойлик яратмоқдалар.

Ҳамма ерда ёшларнинг кучғайрати, жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга қаратилмоқда.

Комсомол-ёшлар ўртасида социалистик мусобақа айниқса, авж олиб кетди. Шуни айтиш керакки, мусобақа ижодкорликни, ташаббускорликни авж олдиришда муҳим омил бўлаётир. 16000 дан ортиқ йигит-қиз бригадалар, цехлар, корхоналар, районлар ва шаҳарларда ўтказилган энг яхши касб эгалари конкурсларида ўзларининг маҳоратларини намойиш этдилар. «Комсомол сифат белгиси» билан чиқариладиган маҳсулотлар кўпайиб бормоқда. Бунда область комсомол комитети ҳузурида иш олиб бораётган иш сифати штаби катта роль ўйнаётир.

Бугунги кунда биз пахта етиштириш юзасидан зиммага олинган социалистик мажбуриятнинг шараф билан бажарилганлиги, областимиз қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам янгидан-янги ютуқлар қўлга киритилаётганлиги ҳақида қувонч билан сўзлар эканмиз, бунда колхоз ва совхозларимизда меҳнат қилаётган йигит-қизларнинг ҳам ҳиссаси ғоят катта эканлигини алоҳида қайд этамиз. Бу йил пахта далаларида 413 та комсомол-ёшлар бригадалари иш олиб борди. Жуда кўп коллективлар социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар. Маккажўхори етиштиришни кўпайтиришга йигит-қизлар салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Областдаги 245 маккажўхоричилик бригадасининг кўпчилигида гектаридан 100 центнер ва ундан ошириб ҳосил олинди.

Ёшлар фермаларда ҳам фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Гўшт, сут етиштиришни кўпайтириш, бунинг учун эса чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Область комсомол комитети ва бошланғич комсомол ташкилотлари йигит-қизларни В. И. Ленин ҳаёти ва фаолияти намунасида тарбиялаш юзасидан катта-катта тадбирларни амалга оширмоқдалар. Йигит-қизларнинг сиёсий ўқуви доимий эътиборда бўлиб келмоқда. Ёшларнинг марксча-ленинча билимини ошириш ижобий самаралар бераётир.

Таълим-тарбия ишларини яхшилаш учун оммавий-сиёсий тадбирларнинг турли хил форма ва усулларидан фойдаланмоқдамиз. Комсомол комитетлари ташаббуси билан кўпгина саноат, қурилиш, транспорт корхоналари, колхоз ва совхозларда ёш ишчилар советлари ташкил этилди. Улар зиммасига ёшларнинг меҳнати, ўқиши, оиладаги фаолияти билан қизиқиш, бу соҳадаги илғор тажрибаларни оммалаштириш вазифаси юклатилган. Аҳоли яшайдиган жойларда ташкил этилган кўпгина клублар ҳам бу соҳада катта ишларни олиб бормоқдалар.

Физкультура ва спорт ишларини ривожлантиришга ҳам комсомол комитетлари, бошланғич комсомол ташкилотлари катта эътибор бермоқдалар. Ана шу мақсадда улар спорт ташкилотлари билан ҳамкорликда иш юритмоқдалар. Оммавий мусобақалар уюштирилмоқда. Бу мусобақалар ёшлар ўртасида физкультура ва спорт ишларини авж олдиришга кўмаклашмоқда.

Областдаги мактаб пионерлари ва ўқувчилари ҳозирги кунда жуда кўп тўгаракларда, семинарларда, ижодий виставкаларда қатнашиб, ўзларининг билимларини амалда мустаҳкамлаш имкониятига эга бўлмоқдалар. Мактаб комсомол активларидан 3793 ёш фанларни аъло баҳоларда ўзлаштирганликлари учун ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Аъло ўқиганлиги учун» нишони билан тақдирландилар.

Олий ўқув юртлари ва ўрта махсус билим юртларида Ўзбекистон ССР ва Ўзкомпартия 50 йиллиги шарафига «Ленинчдек яшаб, ленинчдек ўқиймиз» шиори остида ўтказилган эстафета тарбиявий, ғоявий-сиёсий ва оммавий ишларни яхшилашда катта роль ўйнамоқда. Эстафета давомида комсомол комитетлари жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда турли хил оммавий тадбирларни амалга оширадилар.

ВЛКСМ XVII съезди қарорига жавобан беш йилликнинг тўртинчи белгиловчи йилида 12550 кишидан иборат студент қурилиш отряди тузилди. Бу отряд фидокорона меҳнат қилиб 13 миллион сўм капитал маблағ ўзлаштирди. Қурувчи ёшлар меҳнат коллективларининг ижтимоий-сиёсий ҳаётида ҳам актив иштирок этдилар. Қишлоқ мактаблари, спорт комплекслари ва турар-жой биноляри қурилишида ғайрат ва шижоат кўрсатдилар.

Ўз навбатида область комсомол комитети бошланғич комсомол ташкилотлари жанговарлик қобилиятларини ошириш, комсомол ишидаги илғор тажрибаларни оммалаштириш, йўл қўйилаётган камчиликларни бартараф этиш юзасидан қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Комсомол ходимлари учун семинарлар ташкил этиб турилади. Бу семинарларда комсомол ишидаги илғор тажрибалар ўртоқлашилади. Жойлардаги аҳволни ўрганиш ва комсомол ташкилотларига амалий ёрдам бериш мақсадида шаҳар ва район комсомол комитетлари фаолияти ўрганиб борилади. Бу ишда бизга жамоатчи активлар энг яхши ва тажрибали комсомол ходимлари ёрдам бермоқдалар.

Юбилей йили ҳар бир соҳада муваффақиятли якунланмоқда. Комсомол ташкилотлари бундан буён ҳам ёшлар ўртасида активликни ошириш, бунинг учун эса жойларда ўзаро социалистик мусобақани авж олдириш учун курашишлари керак. Ўзбекистон ССР ва Ўзкомпартия 50 йиллиги муносабати билан ўтказилган тантанали йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети биринчи секретари Ш. Р. Рашидов ўртоқларнинг сўзлаган нутқларида республикамиз меҳнаткашлари, шу жумладан областимиз комсомол ёшлари зиммасига ҳам янги вазифалар юклатилди.

Йигит-қизларимиз бундан буён ҳам партия кўрсатган йўлдан олға қараб бораверадилар. Коммунистик мўл-кўлчиликни вужудга келтириш учун кучғайратларини аямайдилар.

Областимиздаги кўплаб саноат корхоналарида зиммаларидаги беш йиллик план топшириқларини бажариб қўйиб, келгуси беш йиллик ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараётган кўплаб ёш ишчиларни учратиш мумкин. Чирчиқ трансформатор заводининг йиғувчи слесари Рўзи Машрапов икки ойдан буён 1976 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Тошкентдаги устки трикотаж фабрикасининг тўқувчиси Сулув Отабоева эса ўнинчи беш йиллик программаси асосида ишлаяпти. Суратда: Р. Машрапов ва С. Отабоева.

В. Сироткин ва М. Нуриддинов фотолари.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНИ

«ПАРТИЯ ТУРМУШИ»

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Партия турмуши» журнали 10-сони «Кураш ва ғалабаларнинг 50 йиллиги» сарлавҳали бош мақола билан очилади. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири Г. Орловнинг «КПССнинг жанговар отряди» сарлавҳали мақоласида Ўзбекистон партия ташкилотининг ташкил топиши ва мустаҳкамланиши ҳақида ҳикоя қилинган. «Съезддан съездгача» деб берилган тарихий справкада эса республика Компартияси съездлари, уларда кўрилган масалалар ҳақида тўла маълумот берилган.

Журнал Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишлаб яна кўпгина материаллар эълон қилган. Тарих фанлари кандидати Ч. Абутолиповнинг «Шонли йилнома саҳифалари», тарих фанлари доктори К. Ҳасановнинг «Улар биринчилардан эди» мақолалари шулар жумласидандир.

Журналдаги бир қатор мақолалар Ўзбекистон коммунистларининг шу кунларда амалга ошираётган улкан ишларига бағишланган. Тошкент трактор заводи партия комитетининг секретари И. Лукьянов, Ўзбекистон ССР қурилиш министри С. Омеров, Ҳонқа район партия комитетининг биринчи секретари А. Бобожонов ва бошқа ўртоқлар юбилей йилида республикамиз коммунистлари кўрсатаётган меҳнат қаҳрамонликлари ҳақида ёзадилар.

БИР КОРХОНА ЯНГИЛИКЛАРИ

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ МАҲСУЛОТ

Улуғ Октябрнинг 57 йиллиги шарафига фидокорона меҳнат қилаётган «Ташигрушка» фабрикаси ишчилари шу йилнинг тўққиз ойлик планини бажаришда ҳар қачонгидан ҳам юксак кўрсаткичга эришдилар. Шу давр мобайнида топшириқдагидан ташқари 484 минг 500 сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Фақатгина асосий маҳсулот ҳисобланган ўйинчоқлардан 4 миллион 470 минг сўмлик ўрнига 4 миллион 667 минг 800 сўмлик ишлаб чиқарилди.

ИХТИРОЧИЛАР ҲИССАСИ

Корхонада социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилганлиги туфайли ишчиларнинг ижодий активлиги ортиб бормоқда. Бу ерда ихтирочи ва рационализаторларнинг сафи сўнгги йилларда анча кенгайди. Ўтган тўққиз ой ичида ишчилар томонидан киритилган 10 та таклифнинг 7 таси ишлаб чиқаришга муваффақиятли жорий этилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш ва кўплаб хом-ашёни тежаб қолишга қаратилган бу таклифлар корхонага 10 минг сўмлик соф фойда келтирди.

Электромонтер Владимир Перцев, механика устахонаси бошлиғи Наум Ушамирский ва цех бошлиғи Владимир Овецкийлар киритган таклифлар, айниқса, катта самаралар берди.

ВАҚТДАН ЎЗГАНЛАР

Фабрикада бир беш йилликда икки бешйиллик нормани бажариш юзасидан бошланган тўққизлар ташаббусига қўшилган ишчилар тобора кўпайиб бормоқда. Бу ватанпарварлик ҳаракатида иштирок этаётган илғорлардан 14 киши ҳозирнинг ўзидаёқ тўққизинчи беш йиллик планини муваффақиятли бажариб, келгуси йиллар ҳисобига меҳнат қилаётир. Жумладан Марғуба Рашидова 1978 йил ҳисобига, Ҳошим Қосимов, Осиё Аҳмаджонова, Солиҳа Баҳодирова, Валентина Ивахненколар 1977 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар.

ЯХШИ ДАМ — МЕҲНАТГА ҲАМДАМ

Ишдан бўш вақтларда мароқли дам олиб, кўнгилли ҳордиқ чиқариш кишининг меҳнат қобилиятини оширади. Буни яхши тушунган корхона маъмурияти коллектив учун етарли маданий-маиший шароит яратиб бериш, айниқса уларнинг меҳнат отпускалари даврида кўнгилдагидек дам олишлари йўлида тинмай ғамхўрлик қилиб келади. Масалан, шу йилнинг ўзида корхонанинг 30 нафар ишчиси Грузия, Арманистон, Украина республикалари, Краснодар ўлкаси бўйлаб саёҳат қилди. 17 ишчи Сочи, Ессентуки сингари машҳур санаторийларда дам олди. 15 киши эса, меҳнат отпускаларини Кумушкон, Сўқоқ, Қибрай дам олиш уйларида ўтказди.

Ҳ. ИНОҒОМОВ.

ЛЕКЦИЯ ПРОПАГАНДАСИНИ КУЧАЙТИРАМИЗ

Маълумки, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ҳамда Тошкент область партия комитетининг кейинги Пленумлари партия ташкилотларида идеология ишининг аҳволи ва КПСС XXIV съезди қарорлари асосида уни янада яхшилаш тадбирларини муҳокама қилди. КПСС Марказий Комитети сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов «Партиямиз Улуғ Ленин васиятларига амал қилиб, ўз қаҳрамонлик тарихининг ҳамма босқичларида идеология ишига биринчи даражали аҳамият бериб келди. У идеология ишини ҳамиша жамиятни коммунистик негизда қайта қуришнинг қудратли тозалагичи деб, янги инсонни тарбиялашнинг энг муҳим воситаси деб билиб келди ва ҳозир ҳам шундай деб билмоқда» деди.

Омманинг марксча-ленинча дунёқарашини шакллантириш, меҳнаткашларнинг сиёсий онглилигини ва ишлаб чиқаришдаги активлигини ошириш борасида лекция пропагандасининг роли ҳам каттадир.

Шу сабабли ўз сафларида 12 минг кишини бирлаштирган «Билим» жамияти Тошкент области ташкилоти партия комитетлари раҳбарлигида бирмунча ишларни амалга оширмоқда. Бу орада анчагина ижобий тажриба тўпланди.

«Билим» жамияти область ташкилоти партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари билан биргаликда республикамизнинг олтин юбилейини муносиб кутиб олишга бағишлаб кўп тадбирларни амалга оширди. Саноат корхоналари, ишлаб чиқариш ташкилотлари, қурилиш участкалари, колхоз-совхозларда, илмий муассасалар, ўқув юртларида лекторларнинг ёрқин, ҳаётбахш сўзлари кенг меҳнаткашлар оммасига етказилди.

Шу йилнинг тўққиз ойи ичида юбилей тематикасида «В. И. Ленин — совет давлатининг асосчиси ва раҳбари», «КПСС — кўп миллатли совет давлатининг ташкилотчиси ва раҳбари», «Ўзбекистон қардош халқлар орасида», «Ўзбекистон экономикаси 50 йил ичида», «Ўзбекистон — СССР нинг асосий пахта базаси», «Ўзбекистон юксак даражадаги маданий республика» ва бошқа темаларда саккиз мингга яқин лекция ўқилди. Лекция пропагандасида республикамиз тарихи, Ўзбекистон Компартиясининг фаолияти, ленинча халқлар дўстлиги, пролетар интернационализми, совет ватанпарварлиги темалари етакчи ўринни эгаллаган.

Лекция пропагандаси масалалари жойлардаги «Билим» жамияти ташкилотларининг ташаббускорликларини оширмоқда. Масалан: Калинин районидаги «Хасково» совхози бошланғич «Билим» жамияти совхоз зиёлиларининг умумий йиғилишини ўтказиб, райондаги зиёлиларга — жамият аъзоларига қарата мурожаат қабул қилди. Мурожаат тексти район «Ленинчи» газетаси саҳифасида ёритилди, унда лекция пропагандаси савиясини ошириш ҳар бир бригада, ферма, участкаларда, аҳоли ўртасида тарғибот ишларини кенг ривожлантиришга аҳд қилдилар. Бу ташаббусни областимизнинг кўп бошланғич «Билим» жамиятлари ташкилотлари қўллаб-қувватладилар, лекция пропагандасини кучайтиришга катта аҳамият бердилар.

Ҳозир саноат корхоналари, колхоз-совхозларда, ўқув муассасалари ва бошқа ташкилотларда 350-та юбилей лекторийлари ишлаб турибди. Лекторийларда партия, совет, касаба союз ва комсомол активлари, халқ хўжалигининг бошқа соҳаларидаги мутахассислар, кўп мингли ўқитувчилар, врачлар, юристлар лекция ва суҳбатлар билан чиқмоқдалар. Олимлардан, академик Ж. К. Саидов,

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XV ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ АМАЛДА

академиянинг мухбир аъзоларидан Э. Ю. Юсупов, Х. Т. Турсунов, фан докторларидан Л. П. Қаюмов, М. Б. Баратов, М. Х. Хакимов, Қ. Ф. Фозилхўжаев, С. Носирхўжаев, фан кандидатларидан И. Й. Исҳоқов, Н. М. Маннонов, Ш. Г. Пальянц, С. Й. Йўлдошев, М. Т. Турсунов, Ф. А. Абдуллаева ва бошқалар лекция пропагандасида актив қатнашмоқдалар, ишчилар, колхозчилар даврасида бўлмоқдалар. Ўзбекистон ССР нинг ташкил этилишида, Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини барпо этиш ва қуриш йилларида хизмат қилган ветеранлардан Олим Жўраев, Нишон Ризаев кабилар ҳам актив қатнашдилар. Улар Бекобод шаҳрининг кўп корхоналарида, жумладан Ленин номидаги металлургия заводи, цемент комбинатида, ёшлар ўртасида, мактабларда республикамиз ва компартиямиз тарихи ҳақида қизиқарли суҳбатлар ўтказдилар.

Ўзбекистон ССРнинг ярим асрлик олтин тўйига тайёргарлик кўриш даврида «Билим» жамияти ташкилоти партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан биргаликда жойлардаги интернационал тарбия мактаблари, халқ университетлари, лекторийларда кўплаб савол-жавоб кечалари ўтказди. Жумладан, Пискент районидаги «Гулистон» колхози клубида юбилейга бағишлаб катта кеча ўтказилди. Кечага колхозчилар, мактаб ўқитувчилари ва юқори синф ўқувчилари тўпландилар. Кечани район партия комитетининг секретари Зарифа Деҳқонбоева очиб, район меҳнаткашларининг 1974-юбилей йилидаги режалари ва қўлга киритаётган ютуқлари ҳақида сўзлади.

Тошкент политехника институтининг ўқитувчиларидан иқтисод фанлари кандидати Н. Б. Уткелбоев, Х. Жалилов, Тошкент Давлат университетидан филология фанлари кандидатлари С. Нарзуллаева, Х. Муҳаммадхўжаев, шоирлардан Назармат, Ш. Қурбоновлар кечада қатнашишди. Олимлар Ўзбекистон ССР экономикаси, маданияти ҳақида доклад қилдилар, шоирлар эса ўз шеърларини ўқиб бердилар.

Шунга ўхшаш темадаги юбилей кечалари Орджоникидзе, Калинин, Чиноз, Оҳангарон, Бекобод, Юқори Чирчиқ районлари, Янгийўл, Олмалиқ, Бекобод шаҳарларида ҳам ўтказилди.

«Билим» жамияти ташкилотлари илмий-назарий методик конференциялар ўтказишга ҳам катта аҳамият бермоқдалар. Яқинда «В. И. Ленин ва ёшлар», «Совет ҳуқуқшунослиги ва ёшлар» темаларида шундай конференция ўтказилиб, ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш масалалари кенг муҳокама қилинди.

Конференцияда область комсомол комитетининг секретари А. Т. Тўрахонов — «В. И. Ленин номи билан 50 йил», Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети лекторлар группаси мудири, юридик фанлари кандидати Ш. И. Жалилов «Ленинча назарий мерос ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш», область «Билим» жамияти илмий-методик кенгаши раиси, тарих фанлари кандидати М. М. Мирпўлатов, «Ўзбекистон комсомоли — пахтачиликни комплекс механизациялаштириш ташаббускори ва механизатор кадрлар тайёрлаш ташкилотчиси» темаларида доклад қилдилар. Кўп ёш олимлар ўз фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар.

«Ўзбекистон қардош халқлар оиласида», «Ўзбекистон Компартияси — КПССнинг жанговар отряди», «Ўзбекистонда тоғ-кон саноатининг ўсиши» темаларида Бўстонлиқ райони, Оҳангарон, Янгиобод, Бекобод шаҳарларида ўтказилган илмий-назарий конференцияларда район ва шаҳар партия ҳамда совет раҳбарлари қатнашдилар.

Конференция ишида тарих фанлари доктори, профессор А. Раззоқов, фан кандидатларидан Э. Ҳайитбоев, Р. Сангиров ва бошқалар доклад қилдилар. Шунингдек конференцияларда Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини ўрнатишда қатнашган ветеранлар ҳам иштирок этмоқдалар.

Қизиқарли савол-жавоб кечалари, ранг-баранг учрашувлар, олим ва мутахассисларнинг коллектив бўлиб хўжаликларга чиқишлари лекция пропагандасининг таъсирчанлигини оширишга ёрдам бермоқда.

Меҳнаткашлар орасида лекция пропагандасини кенг кўламда олиб борилишида Тошкент халқ хўжалиги институти, Низомий номидаги педагогика институти, қишлоқ хўжалик институти, Тошкент Давлат университети, Политехника институти, Ўзбекистон фанлар академиясининг фалсафа ва ҳуқуқ институти, ботаника институти партия ташкилотлари яқиндан ёрдам бермоқдалар.

«Билим» жамияти Тошкент области ташкилоти, шаҳар, район ва бошлангич ташкилотлари, кўп мингли «Билим» жамияти аъзолари бундан буён ҳам лекция пропагандасининг савиясини оширишга, саноат, қишлоқ хўжалиги соҳасидаги социалистик мажбуриятларни тўла бажарилиши учун омманинг юқори сафарбарлигини ташкил этишга, коммунистик жамият қурувчилари авлодини камол топтириш ишига ўз ҳиссасини қўшадилар.

И. БОБОХОНОВ,
«Билим» жамияти Тошкент области ташкилоти правлениеси раисининг ўринбосари.

Пойтахтдаги бадиий буюмлар фабрикасининг каштачиси комсомол аъзоси Мамлакат Ғуломова, республика юбилейи кунларида шахсий бешйиллик топшириғини бажарди. Шу кунларда у келгуси беш йиллик ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Суратда: М. Ғуломова.

А. Тўраев фотоси.

АКТИВЛИКНИ ОШИРАЙЛИК

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ

Яқинда Чирчиқ ойна заводи партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилиши бўлиб ўтди. Партия бюросининг секретари ўртоқ А. Корольков ҳисобот доклади қилди.

— Корхонамиз коммунистлари, — деди у ўз сўзида, — КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, ҳисобот даврида бир қатор муваффақиятларни қўлга киргиздилар. — Беш йилликнинг тўртинчи йили тўққиз ойи мобайнида маҳсулот реализация қилиш плани ошириб бажарилди. Лекин ойна толаси ишлаб чиқариш планлари бажарилмай қолди.

Корхона маъмурияти, партия бюроси, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг бу камчиликларни бартараф этиш юзасидан кўрган кескин чоралари туфайли сентябрь ойида маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ишларида туб ўзгаришлар юз берди.

Заводда рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш борасида анчагина ижобий ишлар қилинмоқда. 1974 йилда 22 та рационализаторлик таклифи тушди. Шундан 21 таси қабул қилинди. 14 таси эса ишлаб чиқаришга жорий этилди. Шунинг натижасида 9676 сўм маблағ иқтисод қилинди. Яна 7 таси ишлаб чиқаришга жорий этилади.

Партиявий-ташкилий ва оммавий-сиёсий ишлар борасида ҳам бирмунча тадбирлар амалга оширилди. Партия ташкилоти сон жиҳатдан ўсиб, ташкилий томондан янада мустаҳкамланди. Силикат парчалари ишлаб чиқариш цехида цех партия ташкилоти тузилди.

Партия ҳужжатларини алмаштириш даврида партия бюросининг коммунистлар ўртасида олиб борган ташкилий ҳамда сиёсий ишлари туфайли партия ташкилоти фаолияти кучайди. Коммунистлар партия ташкилоти фаолиятини кучайтириш ва унинг хўжаликка раҳбарлигини яхшилашга қаратилган масалаларни кўтариб чиқдилар. Коммунист, комсомол ва партиясиз ишчиларнинг сиёсий ва иқтисодий ўқувлари йилдан-йилга яхши йўлга қўйилиб борилмоқда. Шунингдек, партия ташкилотининг касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларига раҳбарлиги ҳам тобора яхшиланиб бормоқда.

Бироқ корхона партия ташкилотининг иш фаолияти камчиликлардан ҳоли эмас. Кадрларнинг сиёсий ва иқтисодий билимини муттасил ошириб бориш, меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш, олинган социалистик мажбуриятларни изчил бажариш йўлида етарли тадбирлар амалга оширилмаяпти. Шунингдек, корхонада ишчиларнинг унумли ишлашлари учун маданий ва маиший шароит етарлича яратиб берилмаяпти. Меҳнат ҳавфсизлиги қоидаларига амал қилиш устидан назорат қониқарли ташкил қилинмаётир.

Ишчилар учун турар-жой ва маданий-маиший хизмат кўрсатиш бинолари қуриш ишлари ҳам кечиктирилиб юборилмоқда.

Корхонанинг бир меёрда ишлашини таъминлашнинг асосий омилларидан бири бўлган печларни ремонт қилиш ишлари ҳам ўз вақтида олиб борилмаяпти.

Партия ташкилотининг иши ҳақида йиғилишда ҳисобот доклади қилган партия бюросининг секретари А. А. Корольков ва музокарага чиққан коммунистлар Кулакеев, Аҳмедов, Ехтина, Прохоров, Киселев, Хидилкина, Мирҳамидов, Валиев ва Киселева ўртоқлар ютуқлар билан бирга ана шу сингари камчиликларни ҳам қайд қилдилар.

Йиғилишда партия ташкилоти ва коммунистларнинг активлиги ва меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш борасида қимматли фикр ва мулоҳазалар билдирилди.

Йиғилишда партия ташкилотининг янги бюро состави сайланди.

У. НИЕЗОВ.

ШОЛИ ЎРИМИ ҚИЗҒИН

Бекобод районидаги «Октябрь 46 йиллиги» совхози ишчилари юбилей йилида 13500 тонна шоли етиштириш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Қилинган меҳнат эвазига совхоз далаларида мўл ҳосил тўпланди. Энди навбат бирорта ҳам бошоқни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олишга қаратилган.

Айни кунларда шоли ўрими уюшқоқлик билан бормоқда. Йиғим-терим ишларида П. С. Пан бошчилик қилаётган 2-бўлим шоликорлари илғорликни қўлдан беришмаётир. Бўлим меҳнаткашлари ўтган йили ҳар гектар ердан 43 центнердан ҳосил кўтариб, йиллик шоли тайёрлаш планини 132 процент адо этишган эдилар. Уларнинг юбилей йилидаги мақсадлари янада улуғ. Мавжуд 1000 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 35 центнер ўрнига 50 центнердан ҳосил олиб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик олтин тўйини муносиб кутиб олишни ўзларига мақсад қилиб олганлар.

Ҳозирги кунларда бўлим шолизорларида ўрим қизғин олиб борилмоқда. Пайкалларда 5 та комбайн унумли ишлатилмоқда. Бу ишда комбайнчилардан А. Олтмишев ва Николай Хван жонбозлик кўрсатишмоқда. Улар ҳар куни 3—3,5 гектар ердаги шолини ўриб, бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Ана шулар сингари комбайнчиларнинг ғайратлари туфайли шу кунгача бўлимда 140 гектардан зиёд майдондаги шоли ўриб олинди.

А. ҲАЙДАРОВ,
Б. АБДУВАЛИЕВ.

Валлами ТЎХТАБОЕВ деҳқончилик касбини ва механизацияни яхши эгаллаб олган пахтакорлардан бири. У кўп йиллардан бери Бекобод районидаги Ойбек номли совхозда бригада бошлиғи вазифасида ишлайди. Бригада аъзолари бу йил ҳар гектар ердан олинадиган пахта ҳосилини 50 центнерга етказиш учун курашмоқдалар. Шу кунга қадар бригадада йиғилган ҳосил 45 центнердан ошди. Бригада бошлиғининг ўзи машина рулига ўтириб, 200 тоннага яқин пахта терди. Суратда: В. Тўхтабоев.

Т. Маҳкамов фотоси.

ЙИЛҚИЧИ МИРСИДДИҚ АКА

У ўз меҳнатидан, касбидан мамнун қиёфада узоқ-узоқларга, паст бўйли буталар ўсган тоғ ён бағирларига, унда ўтлаб юрган йилқи уюрларига қийғир қараш билан тикилиб турар эди.

Уюрнинг бир четида ўтлаётган йирик, ўмрови кенг, сағриси силлиқ кўк айғир қулоғини динг тутиб, атрофга сергак кўз ташлар, гоҳо қулоқларини чимириб йилқилар орасида чопиб шўхлик қилувчи қулунларни тинчлантириб қўярди. Атроф сокин. Осмонда оппоқ булут парчалари сузиб юради. Тоғ чўққилари аниқ кўзга ташланади.

Мирсиддиқ ака билан биринчи марта шундай вазиятда учрашдик. У тоғликлар одатига кўра, дарҳол бизни ўтов томон бошлади. «Аввал салом, кейин таом» деб қўйди у йўл-йўлакай. Унинг ўтови тикилган жой ҳайқириб оқаётган сойдан анча юқорида, ғарбий-шимолий томони девордай баланд тепаликлар билан ўралган, турли дарахтлар қалин ўсган текис бир саҳнга жойлашган. Тепалик бағрида узун арқонга 20 дан ортиқ тойчоқ қатор боғлаб қўйилган.

— Булар соғин бияларнинг қулунлари, — тушунтира бошлади Мирсиддиқ ака, — бияларни кунига уч маҳал соғамиз. Бригадаларга ҳар куни қимиз жўнатиб турибмиз. Қимиз айниқса ғалла ва пичан ўримида ишловчи ўроқчиларга жуда асқотади. Саратонда у чанқовни босади, ҳам шифобахш. Мана шу Оқсоқота яйловларига март ойи охирларида кўчиб келиб, то ноябргача турамиз. Шу муддат ичида серўт жойларни мўлжаллаб, уч-тўрт жойга кўчамиз. Бу қўнган жойимиз — учинчиси.

Оқсоқота майда ирмоқлар ва булоқлардан ҳосил бўлган сой бўлиб, сув бор жойда ҳаёт бор, деганларидек, бу ерда илгаридан қишлоқ вужудга келган. Қишлоқнинг нега шу ном билан аталиши тўғрисида Мирсиддиқ ака қуйидаги ривоятни сўзлаб берди.

Биз сой томон йўл олдик. Ёмғир қуйиб ўтганлиги сабабли «Яна бир-икки соатсиз машина юролмайди, отда борақолинглар» деб таклиф қилди Мирсиддиқ ака. Дарҳақиқат, бу ернинг об-ҳавоси Кавказдаги Пятигорск ҳавосидан фарқ қилмайди. Кунига уч-тўрт марта ёмғир ёғиб ўтади, кейин ҳаво яна чарақлаб очилиб кетади.

Сой бўйлаб бораяпмиз. Ҳар икки томонда баланд тепалар. Худди бир баланд деворли истеҳком-қалъа ичига кириб қолгандай бўласиз. Сой сувининг йилдан-йилга тепалик бағрини ювиб, чуқур ўзан очгани кўриниб турибди. Сойда ўтлаб юрган қўй-эчки сурувлари харсангларга, харсанглар эса қўй-эчкиларга ўхшаб кўринади. Узоқдан қараганда фарқ қилиш қийин. Тошлар орасида мажнунтол ва бошқа дарахтлар кўп учрайди.

Бир маҳал сада сингари тўп бўлиб, ғуж ўсган дарахтга дуч келдик. У баргининг рангига кўра теракка ўхшасаям, шаклига кўра худди садақайрағочни эслатар эди. Маълум бўлишича, сув тошган пайтида уч дона терак новдаси худди сепоя сингари ҳарсангга қадалиб тўхтаб қолади. Кейинчалик терак шу кўйи ўсаверади. Уч новда сепоя сингари айқашиб турганлиги учун у худди сада сингари ғуж бўлиб ўсган. Теракнинг тана, новда ва баргларида бирон бир доғ йўқ. Яқин атрофда бир кафт тупроқ кўринмасада, бу терак қуёш нурида ажойиб рангда товланиб, кўм-кўк яшнаб турибди. Афтидан, сув билан оқиб келадиган озуқа моддалар теракнинг ўсиши учун кифоя қилса керак.

Бундан 5—6 йил илгари бу ерда шинамгина қишлоқ бор эди. 1969 йили қиш қаттиқ келиб, қор жуда қалин тушганда кўчкин бошланиб, қор билан бирга ён бағирликдаги ботмон-ботмон тупроқ сурилиб, қишлоқни босиб қола бошлади. Шунда оқсоқоталиклар Паркент яқинидаги бир қишлоққа кўчириб жойлаштирилди.

Бу ерларда қишнинг қаттиқ келиши қорнинг қалин ёғиб, кўчкин бўлиши илгари ҳам тез-тез учраб турган. Суҳбат ана шу мавзуга кўчганда Мирсиддиқ ака яна бир ривоятни сўзлаб берди. Бу ривоятлар оғиздан-оғизга ўтиб юради. Мирсиддиқ ака уни ўз бобосидан эшитган экан.

ЛАВҲА

Ёши улғайган қабила оқсоқоли Оқсоқота ёз кечаларининг бирида туш кўради. Тушида қишлоққа беҳисоб оққушлар келиб қўна ётган эмиш. Уларнинг сон-саноғи йўқ, кети кўринмасмиш. Улар уйларга қўниб, ҳаммаёқни кўмиб юбораётганмиш. Оқсоқол уйғониб, тушини ўзича таъбирлайди. Сўнгра қишлоқ аҳлини йиғиб, тушини сўзлаб беради. «Бу йил қор ниҳоятда қалин тушади, — дейди у. — ҳозирдан ҳаракатларингни қилинглар. Уйларингни икки қават қилиб қуринглар, томидан туйнук очинглар».

Оқсоқол айтганидек, қиш кунларининг бирида бир кечаси қор шундай шиддат билан бутун тоғ-тошини кўмиб ташлашга қасд қилгандай, ёға бошлайди. Осмондан тушаётган қор тўфонидан ҳеч нарсани кўриб бўлмай қолади. Бу ҳол бетўхтов бир ҳафта-ўн кундан ортиқ давом этади. Одамлар ваҳимага тушиб қоладилар. Туйнукдан юмронқозиқ сингари қорни ёриб, аранг ташқарига чиққан кишилар ҳангу-манг бўлиб қоладилар. Қишлоқ ўрни қордан теп-текис бўлиб кетган эди. Қор одамни кўмар, ҳеч қаёққа юриб бўлмас эди.

Шундай қилиб чолнинг тадбиркорлиги туфайли қишлоқ аҳли омон қолган эмиш...

... Кеч кира бошлади. Тўрт томонни ўраб ётган қоялар янада ҳайбатлироқ кўринарди. Мирсиддиқ аканинг аёли бияларни чаққонлик билан соғар, қизлари челакдаги сутни ўтовга ташиб мешга қуяр эди. Кечки овқатдан кейин Мирсиддиқ ака отга минди. Йилқиларни ўтлоққа ҳайдади. Диркиллаган сулув қулунлар, думи, ёли қоп-қора саман тойчоқлар ўтлоқ сари чопқиллаб кетишди.

Ойсиз тун. Осмонда юлдузлар чаман. Шу само чироқлари туфайлигина атроф ғира-шира кўринади. Узоқдаги қоятошлар бир-бирига чаплашиб кетган. Тошдан тошга сакраб оқаётган сой суви шовиллайди. Йилқилар бундай пайтда бир жойга тўпланиб ўтлайди.

— Ҳар доим шундай йилқи боқасизми? — деб сўрадим ундан.

— Ҳа, доимо. Фақат баъзан кечалари шамол кучайиб, жала қуйганда бир тепа бағрига тўплаб тураман, бошқа вақтда йилқилар кечаси билан ўтлаб юради.

— Бу ерларда йиртқич ҳайвонлар бўлмаса керак?

— Ўрмон бўрисиз бўлмас, деган гап бор. Кўп эмас, лекин учраб туради. Бизнинг йилқиларга сира теккан эмас. Уюр айғири зилқа (ҳушёр демоқчи) бўлса, тегдирмайди. Ўзим ҳам доимо кўз-қулоқ бўлиб тураман. Лекин, бўри жуда айёр бўлади. Бир чеккада пойлаб ётади. Кўксини ерга бериб, олдинги оёқлари билан эмаклаб, уюрдан ажраган биронта анқов бияними, қулуннимн алдаб, ўзига чорлайди. Шунда бу анқовнинг шўри қуриди, деяверинг. Бўри бир сапчиб, унинг қорнини ёриб ташлаши мумкин. Яқинда қўшни хўжаликда бир бияга ҳужум қилибди. Бир ҳамла қилганда биянинг чаккасини айриб ташлабди.

Мирсиддиқ ака билан йилқичиликнинг келажаги, улоқ чопиш тўғрисида суҳбатлашдик. У йигитлик пайтида кўп улоқ чопган экан. Бу тўғрида у шундай дейди:

— Умуман, от миниш ёшларни чаққонликка, мардликка ўргатади. Улоқ ота-боболардан қолган эски спорт ўйини. Лекин, улоқда эпчиллик, йигитлик ғайратини намойиш қилишдан кўра, менимча ғирромлик кўпроқ. Улоқчилар олдиндан соврин олиш мақсадида зимдан тил бириктириб шерикчилик қиладилар. Улоқ ҳакамн ҳамма ҳаракатни кўриб улгура олмайди. Ҳозир улоқ чопиш камайиб кетган. Ёшлар ҳалол спорт ўйинини ёқтирадилар. Бу ўйинга, афтидан, катта ўзгартириш киритиш, уни мукаммалаштириш зарур бўлса керак.

Бундан ташқари, улоқ чопиш учун кенг, текис жой керак. Шундай жой бўлмаганлиги сабабли кўпинча улоқда шикастланишлар юз беради. Бундан беш-ўн йил илгари Бўстонлиқ томонида катта улоқ бўлди. Арғумоқларнинг, чавандозларнинг саноғи йўқ. Мен ҳам қизиб кетганман. Ўзимни нуқул тўдага ураман. Бир маҳал улоққа жон-жаҳдим билан ташланган эдим ёнимдаги от иякисдан (бехосдан демоқчи) бошини кўтарди. Юзим билан урилдим. Кўз олдим қоронғулашиб кетди. Эгарда бир чайқалиб ўзимга келдим. Пастки бештача тишим тилим устига ётиб қолибди. Жойига тўғирлаб, тишимни-тишимга босдим. Кейин битиб кетди. Яна бир улоқда от билан унгурга қулаб, оёқ суягим дарз кетди. Шундан кейин улоқни йиғиштириб қўйдим...

Юқори Чирчиқ районидаги «Гулистон» колхозининг йилқичиси Мирсиддиқ Миртожиев — республика тенгдоши. У ёшлигидан йилқига меҳр қўйган. Ўспиринлик пайтидан бери ота касбини улуғлаб келмоқда. Йигитлик йилларида моҳир чавандоз бўлган. 50 йилларда республика пойгаларида кўп қатнашган. Москвада ва Кавказ шаҳарларида ўзбек корабайирининг югуриклигини намойиш қилган.

Колхозда йилқичиликни ривожлантиришда Мирсиддиқ аканинг ҳиссаси катта. Бир йилда уч йиллик пландаги гўштни берамиз, дейилган йилларда кўп хўжаликлар йилқиларни гўштга топшириб юбордилар. Лекин М. Миртожиев яхши бийлардан 20 тасини сақлаб қолди. Бу яйловларда йилқисиз қўй боқиб ва бошқа ишларни бажариб бўлмаслигини у яхши тушунар эди. Мана ҳозир колхозда учта йилқи уюри бор. Улардан биттасини Мирсиддиқ ака боқади. Колхоз бўйича бу йил 50 бошга яқин қулун олинди. Улар йил сайин кўпайтириб борилмоқда.

Йилқи йил бўйи деярлик яйловда боқилади. Қиш учун кўп ем-хашак талаб қилмайди. Қиш ойларида ҳам қорни туёғи билан титиб, ўтлаб юраверади. Шу сабабли ҳам уни келгусида кўпайтириш, катта-катта йилқи уюрлари юзага келтириш мақсадга мувофиқдир.

Б. ШОНАЗАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ИЛҒОР БРИГАДА

Янгийўлдаги экспериментал сут-колбаса бирлашмасида Н. Мустафоева бошлиқ бригадани ҳамма яхши билади. Пешқадам коллектив социалистик мусобақада ғолиб чиқиб, биринчиликни қўлга киритди. Суратда: бош технолог В. Шестаков бригада коллективига кўчма вимпелни топширяпти.

О. Қозоқбоев фотоси.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ЖЕНЕВА. Стратегик қуролярогларни чеклашга бағишланган музокараларда Совет ва Америка делегацияларининг навбатдаги учрашуви 25 октябрда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Женева бўлимидаги СССР доимий ваколатхонасининг биносида ўтказилди.

СОФИЯ. Болгария Халқ Республикаси информация ва алоқа министрлиги шу йил тўққиз ой мобайнида Болгария социал-иқтисодий тараққиёти планининг бажарилиши тўғрисидаги ахборотни эълон қилди. Ахборотда бундай дейилади: аҳоли жон бошига тўғри келадиган миллий даромад ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 12,4 процент кўпайди; саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш плани 100,4 процент бажарилди.

БЕРЛИН. Карл-Маркс — Штадтда очилган «ГДР-74» почта маркалари виставкаси социалистик Германиянинг чорак асрлик тарихини акс эттиради.

ЛОНДОН. Протестант ультраси Ольстердаги озчиликни ташкил этган католикларни очиқдан-очиқ террор қилмоқда. Улар Белфастда ўн саккиз ёшли католик ўспиринни рўпарасидан отдилар. Бу ўспирин оғир аҳволда госпиталга олиб келинди. Протестант экстремист ташкилотларининг аъзолари кеча кечқурун яна бир католикка ҳужум қилиб, уни қаттиқ жароҳатладилар.

ВАШИНГТОН. АҚШ қишлоқ хўжалик министрлиги Чили режимига юз минг тонна буғдой сотилажагини эълон қилди. Буғдой Чилига «енгил шартлар» билан қарзга берилади.

ЖАЗОИР. Тиарет вилоятида (Жазоирнинг марказий қисми) ер ислоҳоти амалга оширилиши натижасида 172 минг гектар ер национализация қилинди. Ерсиз ва кам ерли деҳқон хонадонларининг 9 мингтаси ер олди. Ҳозирги вақтда бу вилоятда 443 та қишлоқ хўжалик кооперативи ишлаб турибди.

БАЙРУТ. Исроилнинг ҳарбий патрули Ярин қишлоғи атрофида Ливан территориясига бостириб кириш учун бир неча марта уриниб кўрди. Аммо Ливан чегара бўлинмалари ўт очиб, ҳарбий патрулни чекинишга мажбур қилди.

Исроил артиллерияси кечга томон шу қишлоқни тўпга тутди. Бунинг натижасида қишлоққа анча катта зарар етказилди.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон геологлари йирик Мирзапур саноат маркази яқинида (Уттар-Прадеш штати) жуда катта кўмир конларини топди. Бу конларнинг ўзлаштирилиши мамлакатда кўмир қазиб чиқаришни кўпайтириш имконини беради.

ТОКИО. Октябрь ойида Япония пойтахтида озиқ-овқат маҳсулотлари, кийим-кечак ва энг зарур бўлган бошқа товарларнинг чакана нархи ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 25,8 процент ошди. Бу молларнинг чакана нархини 1970 йил октябрь ойидаги нархлар билан таққослаб кўрилса, нархнаво 61,5 процент ошганлиги маълум бўлади.

Бош министр маҳкамаси эълон қилган расмий маълумотларга қараганда, Токиода кейинги 25 йил ичида нарх-наво бунчалик тез ошмаган эди.

(ТАСС, 26 октябрь).

КОНФЕРЕНЦИЯ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

РАБОТ, 26 октябрь. (ТАСС). Бу ерда араб мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг конференцияси тамом бўлди. Конференциянинг ишида йигирма араб давлатининг делегациялари, шу жумладан Фаластин озодлиги ташкилотининг вакиллари қатнашди. Конференция қатнашчилари араб давлатлари бошлиқларининг бугун кечқурун Работда очиладиган кенгаши учун тавсиялар қабул қилдилар, шунингдек бу кенгашнинг кун тартибини ишлаб чиқдилар. Кенгашда, жумладан, халқаро аҳвол ва араб шарқидаги аҳвол, араб давлатларининг иқтисодий ва ҳарбий ҳамкорлиги, араб мамлакатлари ташқи ишлар министрлари конференциясида тайёрланган резолюция ҳамда тавсиялар, шунингдек бошқа бир қанча масалалар қараб чиқилади.

ИҒВОГАРЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА

БАЙРУТ, 26 октябрь. (ТАСС). Исроил ҳарбийлари Ливанга қарши иғвогарликни давом эттирмоқдалар.

Исроил армиясининг артиллерияси кеча Ливаннинг жанубидаги Рмейш, Марвахин, Хрейбе, Мажидия қишлоқларини ва бошқа аҳоли пунктларини тўпга тутди.

Айни вақтда Исроил ҳарбий патрули Ливан территориясига бостириб кириб. Рамия қишлоғи яқинида миналар қўйишга уриниб кўрди. Исроил ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари кечаги кун давомида Ливаннинг жанубидаги турли районлар устида учиб юрди.

Г. ПАПАДОПУЛОС ОРОЛГА СУРГУН ҚИЛИНДИ

АФИНА, 26 октябрь. (ТАСС). Грециянинг собиқ президенти Г. Пападопулос ва унинг тўртта яқин ёрдамчиси қамоққа олиниб, Кея оролига сургун қилинди. Улар бир қанча террорчилик ҳаракатларини тайёрлаганлар, мамлакатда асабий вазият вужудга келтиришга ва 17 ноябрга тайинланган парламент сайловини барбод этишга уринганлар. Греция ҳукуматининг вакили бу ерда шу гапларни айтди.

Ҳарбий хунтанинг собиқ раҳбарлари сургун қилинган оролга уларнинг қочишига ҳеч бир йўл қўймаслик учун яна ҳарбий отрядлар юборилган.

ТАРИХИЙ ЙИЛЛИК

ПАРИЖ. (ТАСС мухбири). «Франция-СССР» жамиятининг ижрочи президенти, Франциянинг кўзга кўринган жамоат арбоби Ги Дессон бундай деди: Совет-Франция ҳамкорлигининг халқаро аҳамияти жуда катта бўлиб, бу ҳамкорлик муваффақиятли ривожланмоқда ва ўзининг мўл-кўл самарасини бермоқда.

Ги Дессон Совет-Франция муносабатларига бундан эллик йил муқаддам асос қўйилганлигини эслатиб ўтиб, ТАСС мухбири билан бўлган суҳбатда бу алоқалар ҳозирги пайтда бутун Ғарбий Европа учун ибрат бўлмоқда, деб таъкидлади.

Француз халқи, деб таъкидлади у, Совет Иттифоқи билан бўлган ана шу яхши муносабатларни қадрлайди.

Мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларда,— деди сўзини давом эттириб Ги Дессон, Совет-Франция намояндаларининг олий даражада учрашуви муҳим анъана бўлиб қолди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг Франция раҳбарлари билан олиб борган музокаралари катта ижобий аҳамиятга эга бўлди, биз ҳозирдаёқ бу музокараларнинг натижаларини сезиб турибмиз.

Ги Дессон Л. И. Брежневнинг декабрь ойида Францияга қиладиган визити ва Франция Республикасининг президенти Валери Жискар Дъэстэн билан бўладиган музокаралари ҳар икки мамлакат ўртасидаги ҳамдўстликни мустаҳкамлашга ва ривожлантиришга янги ҳисса бўлиб қўшилади, деб умид билдирди.

ХАЛҚАРО ДЕМОКРАТИК ХОТИН-ҚИЗЛАР ФЕДЕРАЦИЯСИНИНГ БАЁНОТИ

БЕРЛИН, 26 октябрь. (ТАСС). Халқаро демократик хотин-қизлар федерациясининг бу ерда эълон қилинган баёнотида бундай дейилади: халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси Парагвайда инсон ҳуқуқларининг бузилишидан ғазабланганлигини билдиради. Федерация Парагвай режими томонидан турмаларга ташланган хотин-қизлар ва оналарнинг тақдири учун ғоят ташвишланмоқда. Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси Парагвайдаги маҳбус аёлларни ва қамоққа олинган бошқа ҳамма сиёсий маҳбусларни дарҳол озод қилишни, шунингдек Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг уставида кўрсатилган инсон ҳуқуқларини ҳурмат қилишни талаб этади.

Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси барча қитъалардаги миллионларча хотин-қизлар номидан ўз мамлакатида инсон ҳуқуқларини ва шахс эркинлигини тўла равишда тиклаш учун курашаётган Парагвай халқи билан бирдам эканлигини изҳор қилади, деб таъкидлаб ўтилади баёнотда.

Чилилик Тита Лемус (ўртада) Германия Демократик Республикасида иккинчи ватанини топди. Магдебургдаги Тельман номли комбинатда ишлаётган Тита янги орттирган дўстларидан мамнун.

АДН—ТАСС фотоси.

БОШ МИНИСТРнинг МУРОЖААТИ

РАНГУН, 28 октябрь. (ТАСС). Бирманинг келгуси йилда шолига бўлган ички эҳтиёжларини таъминлаш учун камида 120 минг гектар ерга такрор шоли экмоқ зарур, деди Бирма Бош министри У Сейин Вин. У бу ерда мамлакатда озиқ-овқат проблемасини ҳал этишга бағишланган кенгашда нутқ сўзлади.

Кейинги 60 кундаги кучли тошқинлар муносабати билан (бундан 440 минг гектар майдондаги шолипол зарар кўрди) шу йил бирмаликларнинг асосий овқати — гуруч билан аҳолини таъминлаш янада кескинлашди. Мамлакатдаги тупроқ иқлим шароитлар йилига икки мартадан ва ҳатто уч мартадан ҳосил кўтаришга имкон беради.

Бош министр деҳқонларга мурожаат этиб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига табиий офат етказган зарарларни мумкин қадар қисқартирмоқ учун мана шу имкониятдан фойдаланишга даъват қилди.

БОШИДАН КЕЧИРИБ КЎРДИ

«Нью-Йорк таймс» газетасининг хабар беришича, сенатор Жон Танни сайловчилардан бирининг маслаҳатига кириб, тажриба ўтказмоқчи бўлди. У кундалик овқатланишга кўплаб америкаликлар каби бир доллар-у, 25 центдан пул сарф этишга қарор қилди. Икки ҳафтадан сўнг олти фунт озиб кетган сенатор тажрибани қизиқиш билан кузатиб борган журналистларга эксперимент ёқмаганини, чунки доим овқатни ўйлаб, кайфияти бузилаётганини айтди. Сенатор ўқувчилар учун меню тузувчилар ҳам ақалли бир неча кун шундай таомлар билан овқатланишса, дуруст бўларди, демоқда.

Қардош озарбайжонлик дала гвардиячилари билан ўзбекистонлик миришкор деҳқонлар, «оқ олтин» усталари кўп йиллардан бери ўзаро самарали ҳамкорлик қилиб келишади.

Мусобақадошлар ҳар йили қизиқарли учрашувлар уюштириб, тажриба алмашиб турибдилар. Ушбу суратда Озарбайжон ССР Фузулий районидаги «1 Май» колхози раиси, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати Шамама Хасанова билан Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз аъзоси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Яхшигул Отабоеваларнинг навбатдаги учрашувлари акс эттирилган.

А. Абалян фотоси.

„ТАЪЗИМ“

Телевидение журналистлари томонидан жонажон диёримиз ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик юбилейига бағишлаб уюштирилаётган янги, публицистик «Таъзим» программаси миллионлаб томошабинлар эътиборини қозонмоқда.

Шу циклда берилган бир қатор мустақил кўрсатувлар районлар, айрим коллективларнинг эллик йил оралиғидаги камолоти, совет давридаги буюк ўзгаришлар, замондошларимизнинг гўзал маънавий дунёси, бунёдкорлик меҳнати ҳақидаги мазмунли, таъсирчан қиссаларга айланди. Телеэкрандаги унутилмас учрашувлар қалблар, идрокларни тўлқинлантирди. «Таъзим»нинг навбатдаги программаси областимиздаги йирик ва донгдор хўжалик — Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номидаги колхоз меҳнаткашлари билан учрашувга бағишланади. Дастлабки кадрларданоқ колхознинг бугунги кунини ифодаловчи кинолавҳалар намойиш этилади. Нурли ленталарга шу долзарб кунларда далалардаги шижоатли меҳнат, машина терими, юбилей йилида бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишлаётган бахтиёр, шодон чеҳрали ёшуқарияларнинг сиймоси нақшланган.

Таърифи бутун ўлкага ёйилган колхоз боғига меҳнатда пешқадамлар, меҳнат ва фронт ветеранлари, узоқ-яқиндан келган азиз меҳмонлар тўпланишган.

Бундан қирқ йилча аввал республика президенти Й. Охунбобоев ғайратли ва тадбиркор водиллик Ҳ. Турсунқуловни колхозни кўтариш учун Шўралисойга бошлаб келганида, «Бирлашув»» қишлоқ хўжалик артели 10 та от, 6 хўкиз, бир жуфт туяга эга эди. Пахта ҳосилдорлиги гектарига 5 центнердан ошмас, меҳнат кунига олинадиган ҳақ 16—17 тийинга етмас эди. Ҳозир юксалган колхозниг меҳнат аҳли мислсиз тараққиёт йўлини босиб ўтди. Пахта ҳосилдорлиги беқиёс ошди. Юзлаб гектар ерлар соҳибкорлар қўли билан жаннатмакон боғларга айланган. Мактаб, замонавий қишлоқ поселкаси, маданият саройи, боғча қад кўтарди. Мингдан ортиқ қудратли машиналар колхозчиларнинг оғирини енгил қиляпти. Турмуш фаровон, ҳамма нарсада маъмурчилик.

Бир вақтлар Йўлдош ота Ҳамроқул акага: «Бу ерларда Водилдан қолишмайдиган боғдалалар барпо этайликки, ҳамма тасанно айтсин» деган эди. Отанинг башоратлари ҳақ бўлиб чиқди. Собиқ Шўралисой Ширалисойга айланди. Унинг бағрида миришкор қаҳрамонлар, соҳибкорлар етишиб чиқди. Райондаги 27 Социалистик Меҳнат Қаҳрамонининг 9 таси шу колхоз бағридан чиққан. Бу—катта ибрат, фидойилик, ватанпарварлик намунасидир.

Бундай улкан ютуқларга осонликча эришилгани йўқ. Бу оддий колхозчиларнинг узлуксиз фидокорона меҳнати, ғайрат-ташаббуси, хўжалик раҳбарларининг маҳорати, омилкорлиги, коммунист ва комсомолларнинг ҳар соҳада пешқадамлик кўрсатишлари натижасидир. Хўжаликнинг юксалишида, айниқса, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, пахта илмининг алломаси, колхозга ўттиз йил раислик қилган Ҳамроқул ота Турсунқуловнинг хизмати катта бўлган.

Телеэкранда Янгийўл районини билан мусобақадош Озарбайжон ССРнинг Фузулий район меҳнаткашлари вакили икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати Шамама Ҳасанова, қардош Тожикистоннинг Регар районидаги мусобақадош Ленин номли колхоз раиси Асқарали Мирзаевлар билан учрашув ҳам ғоят ҳаяжонли бўлди.

Совет кишиларининг меҳроқибати, қардошлиги, чинакам оға-инилиги, айниқса, уруш йиллари катта синовдан ўтган. Ўшанда колхоз аҳли олис Украинадан кўчиб келган оилаларни очиқ чеҳра билан кутиб олиб, қардошлар билан нонна сибасини бирга баҳам кўрган. Ҳамроқул ота хонадони тўрт кишилик оилани ўз бағрига олган эди. Ўша пайтда тўрт ёшли қизалоқ бўлган ҳозир Киевда истиқомат қилувчи Роза Германнинг Ҳайрихон аянинг қучоғига отилиб, севинч ёшларини тўхтатолмай, миннатдорчилик билдиришга сўз тополмай тургандаги суратини бир кўрсангиз эди. Чорак аср муқаддам СССР халқ артисти Тамарахоним ижросида элга ёйилган «Яхшигул» таронасининг қаҳрамони Яхшигул Отабоева шу колхоздан чиққан. У йигирма ёшида бош бўлган чевар қизлар звеноси пахтадан юқори ҳосил кўтариб донг таратган. Орадан ўттиз йилча ўтиб, санъаткор ва қўшиқ қаҳрамони яна дийдор кўришдилар.

Телевизион программанинг мазмунли ва таъсирчан чиқишида журналист А. Исроилов, М. Муҳамедов, телеоператорлар, таниқли хонанда, созандалар, видиозапись хизматчилари катта ҳисса қўшишган. Унинг тасвир қатори, томошавийлиги, публицистик руҳи тўкис.

Янги циклнинг Ўзбекистон телевидениеси программасида дурдона кўрсатув бўлиб қолишига тилакдошмиз.

Анвар КАРИМОВ.

ВИЖДОННИ ЖИҒИЛДОНГА, ИНСОФНИ ҚАЛЛОБЛИККА АЛИШГАНЛАР

...Магазинга оппоқ соқолли чол кириб келди. У пештахта ёнига келиб ўттиз беш ёшларга бориб қолган, кибр-ҳавоси кўтарилиб чимрилиб турган сотувчидан мулойимлик билан сўради.

— Ўғлим, бир жуфт калош керак эди, дуо қилиб киярдим, топиб берсанг...

— Калош йўқ, — дағал овозда терс жавоб қилди у, — уч ойдан бери олмаймиз, бўлса ўзимиз ҳам киярдик. Қани, бобой, ўтингчи...

Мўйсафиднинг дили чил-чил синди. У калош ололмагани учун эмас, рўпарасида турган невараси тенги одамнинг муздан совуқ, чақир тикондан ҳам озорли муомаласидан ранжиган эди.

Орадан сал ўтмай магазинга ўрта ёшли киши кириб келди. У бояги сотувчининг олдига келиб босиқ, аммо унга тушунарли овозда «ана ундан керак эди» деди. Сотувчи дарров тушунди. Атрофга сезгирлик билан аланглаб қўйиб «неча жуфт» деди. Иш битди. Ўн жуфт калош қоғозга ўраб чиқилди...

Келган камёб саноат молларини яшириб сотиш, мўмай даромадга ўрганиб қолиб бу ишни авж олдириш «Ташобувторг»га қарашли 14-магазинда ёз ойларининг ўрталарида содир бўлган эди. Нотаниш харидорларга фақат йўқ деювчи, емхўрда гумашталарга улар истаган миқдорда калош ўраб берувчи зот ким? Шу магазиннинг секция мудири Зуҳриддин Нуриддиновдир. Худди ўша куни нуроний мўйсафидга дағал муомала қилган, отахонни ранжитиб чиқариб юборган, кибрҳаводан қошлари чимирилиб, виждонини бир чеккага йиғиштириб қўйиб, жиғилдон тўйишини ўйлаб иш кўрган Зуҳриддин яширинча йўл билан кўплаб калошни юқори нарх билан сотаётганда қўлга тушди. Типтув ўтказилганда магазин омборига 306 жуфт калош яшириб қўйилгани аниқланди.

Ана, кўрдингизми, заруратдан илтимос қилиб келган отахонга калош йўқ, уч ойдан бери олмаяпмиз деган одам шунча калошни яшириб қўйишга қандай қилиб виждони бардош берган экан?!

Хонаси келганда таъкидлаб ўтиш ўринлики, шу 14-магазинга шунча миқдорда калош берилганини «Ташобувторг»даги ўртоқлар билардилар. Шундай экан, уларни пештахтага қўйиб, аҳолига сотилишини нега назорат қилмаганлар!

Зуҳриддин Нуриддинов қўлга тушди. Иши судга оширилди. Ҳозир у қора курсида ўтирибди. Қўй оғзидан чўп олмагандай, мусичадек беозор қиёфада. Нега у иш вақтида шундай эмас эди. Давлат мулкини, совет кишилари учун ўз вақтида ишлаб чиқилиб, савдо тармоқларига юборилган молларни худди ўзиникидай қилиб истаган одамига хоҳлаган нархда пуллаётганда бола-чақаси, уй-рўзғори кўзига кўринмаган эдими? Пештахта олдида қалам ўйнаб калош сўраб келган харидорларнинг тўқсон-тўққиз процентига йўқ деб ўшқирган, бир процентига «қанча керак» деб тиржайиб туриб пул санаб олганда қора курсига бориб қолиши мумкинлигини нега мушоҳида қилмаган эди. Билган, бўри қулоқ овда бўлган. Аммо қанча кўпроқ ўмарган сари камга ўхшаб туюлаверган, жиноий ишини давом эттираверган.

ТЕКИНХЎРГА ШАФҚАТ ЙЎҚ

Шу ерга келганда яна бир муҳим масала тўғрисида мулоҳаза айтишга тўғри келади. Мен бу фикрни ўз ишим нуқтаи назаридан, судга келаётган жиноий ишларни кўриш вақтидаги воқеалардан таъсирланганим туфайли айтмоқчиман.

Давлат аҳолининг миллий хусусияти, иқлим шароити талаб-эҳтиёжини ҳисобга олиб улар учун ҳар турли саноат моллари ишлаб чиқаради. Улар ой, квартал, йилларга бўлиниб белгиланган муддатларда базаларга, омборларга, у ерлардан эса магазинларга юборилади. Аммо айрим база, савдо ходимларининг айби билан, уларнинг халқ манфаатидан кўра ўз шахсий манфаатларига муккасидан кетганлари оқибатида шу планли равишда давлат томонидан берилаётган моллар аввало кечикиб, қолаверса у ерда, бу ерда арайиши олиниб, олинганда ҳам ноинсофлик билан ўндан тўққиз қисми уриб қолиниб аҳолига чиқарилади. Магазинда «йўқ, йўқ» дейилган нарса олибсотарлар қўлида топилади. Топилганда ҳам истаган миқдорда, хоҳлаган катталикда. Лекин... Ҳамма гап ана шу лекинда. Уч-тўрт марта юқори нархда.

Савол туғилади. Олибсотарлар шу молларни қаердан олганлар? Уларнинг фабрикаси йўқ-ку? Бу жумбоқни ечиш жуда осон. Базадан, магазиндан оладилар-да. Олибсотарлар, чайқовчилар эндиликда йўлларини ўзгартирганлар. Улар маҳаллаларда уйма-уй юриб, магазинда «йўқ» нарсаларни сумкаларини тўлдириб, қўйниларига тиқиб оладилар-да, сув илондек пинжингизга кириб ўн сўмлик нарсани эллик-олтмишга пуллаганларини билмай қоласиз.

Агар Зуҳриддин Нуриддиновга ўхшаган магазин молини ўзиники қилиб оладиган савдо ходимларининг таноби тортиб қўйилса, йўли тўсилса, сиз, биз, ҳаммамиз улар устидан назорат қилиб турсак, энг муҳими торг раҳбарлари магазинга берилган молни қандай йўл билан сотилаётганини мунтазам кузатсалар дўконларга кирганимизда «йўқ» сўзини камроқ эшитамиз.

Зуҳриддин Нуриддинов қилмишига яраша жазо олди. Уч йилга озодликдан маҳрум этилди. Бу жазони ўзи «талаб» қилиб олди.

Шунақа кўра-била туриб тикон босганлардан бири Ориф Азизовдир. У шаҳарма-шаҳар изғиб камёб буюмларни олиб келиб баланд нархда бемалол пурриш қилаверади. Кўза кунда синмайди, кунида, деганларидек у жиноят устида қўлга тушди. Львов шаҳридан олиб келинган 22 сўмлик аёлларнинг ялтироқ гулли жундан тўқилган рўмолини 160 сўмдан бемалол пуллаётганда ушланди. Яна қаерда денг, Октябрь колхоз бозорининг «Тоҳир ва Зуҳра» болалар дунёси ёнида. Ориф Азизов ҳар хил найранг ишлатиб кўрди. «Оилам учун олиб келган эдим, уларга ёқмади...» Ёқмаган эмиш. У шунақа рўмолдан 30 дона олиб келади-ю уйидагиларга ёқмайдими?!

Инсоф чегарасидан чиққан, бирни ўнга пуллаб шахсий бойлик орттиришга муккасидан кетган Ориф Азизовнинг кўзаси синди, у эгри йўлдан кетаётганда қўлга олинди. Совет қонуни олдида жавоб беришга мажбур этилди.

Олибсотарлик, чайқовчилик қандай натижа билан якунланишини у энди эслаб турибди. У ўз [illegible] бола-чақаси пешана тери билан халол луқма бериб боққанида эди, судланмаган, ахлоқ тузатиш колониясига юборилмаган бўларди.

2-вагон депосида проводник бўлиб ишлаган. У бу имкониятдан фойдаланиб, олаётган маоши кўзига кам кўриниб чайқовчилик билан шуғулланган.

Мен ёш судьялардан ман. Иш практикам даврида кўриб чиққан жиноий ишларнинг бир қанчаси магазинларда камёб молларни яшириб юқори нарх билан сотиш, чайқовчилик қилиш туфайли содир бўлаётгани кишини ўйлантирмай иложи йўқ. Ахир шундай бўлмағур ҳатти-ҳаракатлар қилаётган кишиларнинг нима учун виждони азобланмайди. Улар бу билан меҳнаткашлар ҳақига хиёнат қилаяптилар-ку. Бунинг ўғирликдан нима фарқи бор. Ўғри чўнтакдаги пулларни сурбетларча кесиб олади. Давлат нархи бўйича икки сўмга етар-етмас баҳоланадиган молни беш-олти сўмга, пайти келса ундан ҳам кўпроққа ўтказаётган киши чўнтагимиздаги пулни безрайиб туриб тортиб олмаяптими?!

Чайқовчи ва олибсотарларга ҳаммамиз баробар кураш олиб боришимиз керак. Маҳаллаларда, уйма-уй юриб магазинда «йўқ» нарсани сотиб юрган кишиларнинг йўлини тўсиб тегишли органга топширайлик. Савдо идоралари, жамоатчилик магазинларга берилаётган молларнинг тўлалигича меҳнаткашларга ўз вақтида сотилишини узлуксиз назорат қилиб туришлари ҳар жиҳатдан муҳимдир. Чайқовчи ва олиб сотардан мол сотиб олишни унинг ишига ёрдам бериш, бозорини юриштириш билан баробар эканлигини унутиб бўлмайди. Шунинг учун маҳалла комитетининг активлари, корхона, поликлиника, болалар боғчаларининг (юқорида айтилганидек олиб сотарлар шунақа жойларда харидор излаб юрадилар) раҳбарлари ҳамма вақт кўз-қулоқ бўлишлари, чайқовчиларни ушлаб кўпчилик ўртасида шарманда қилишлари, изларини қириб ташлашлари зарур.

Виждонни жиғилдонга, инсофни қаллобликка алиштириб, давлатнинг арзон молини ўзича юқори нарх қўйиб сурбетларча пурриш қилаётган шахсларга меҳнати, виждони билан ўз вазифасини бажараётган софдил, ҳалол кишилар орасида ўрин йўқ!

Б. ҚУРБОНОВ,
Тошкент шаҳар Собир Раҳимов район халқ судьяси.

Спорт

ЧЕМПИОНАТ ЯКУНЛАНДИ

Жаҳоннинг энг кучли гимнастикачилари бир неча кун давомида Варна шаҳрида ўзаро мусобақалашдилар. Бу мусобақаларда СССР терма командаси аъзолари ажойиб муваффақият қозондилар. Команда капитани ВЛКСМ Марказий Комитетнинг аъзоси ростовлик Людмила Турищева белгиланган программаларни маҳорат билан бажариб, иккинчи марта абсолют жаҳон чемпиони деган унвонга сазовор бўлди. Маълумки, бу юксак номга фақатгина совет гимнастикачиси Ларисса Латинина эришган эди.

Гродنولик Ольга Корбут иккинчи ўринни, ГДР спортчиси Р. Хелльман учинчи ўринни эгаллади. Умуман олганда спортчиларимиз турли машқ программаларини бажариб, чемпионатнинг тўртта олтин медалини қўлга киритдилар.

ФИНИШ ЯҚИН

Волейболчи аёллар ва эркакларнинг жаҳон чемпионати Мексикада қизғин давом этмоқда. Финал учрашувларида СССР терма командаси йигитлари жаҳон чемпиони бўлган ГДР командаси устидан 3:0 ҳисобида ғолиб чиқиб, турнирдаги ўз аҳволларини анча яхшилаб олдилар.

Қизларимиз ҳам чемпионатда муваффақиятли иштирок этмоқдалар. Навбатдаги турда улар Руминия терма командаси устидан 3:0 ҳисобида ғалаба қозондилар.

Бугун СССР ва Япония терма командалари аёллари ҳамда СССР ва Чехословакия терма командалари йигитлари олтин медал учун кураш майдонига чиқадилар.

ҒАЛАБА БИЛАН БОШЛАНДИ

Тошкентдаги Марказий «Юбилей» спорт залида «Бинокор» ва Темиртовнинг «Строитель» командалари учрашуви билан «А» класс иккинчи группа (шарқий зона) командалари ўртасида шайбали хоккей бўйича мамлакат XXIX чемпионати бошланди.

Ҳамшаҳарларимиз учрашувнинг биринчи кунидаёқ зўр маҳорат кўрсатиб ўйнадилар ва 10:2 ҳисобида ғалаба қозондилар.

Иккинчи кун кураш яна ҳам кескин бўлди. «Бинокор» командаси яна тез ва аниқ ҳаракат қилиб, 4:2 ҳисобида устун келди. Шундай қилиб, ҳамшаҳарларимиз чемпионатнинг биринчи турини ғалаба билан бошлаб, дастлабки тўрт очкони қўлга киритдилар.

ВЕТЕРАНЛАР ТУРНИРИ

Ўзбекистон ССР, Қирғизистон ССР, Тожикистон ССР ва Ўзбекистон, Қирғизистон, Тожикистон Компартияларининг 50 йиллигига бағишлаб ўтказилаётган ветеран футболчилар турнирининг навбатдаги матчи «Пахтакор» стадионида бўлиб ўтди. Бу гал Ўзбекистон ва Тожикистон футболчилари ўзаро куч синашдилар.

Томошабинлар А. Азизхўжаев, М. Шарипов, И. Тазетдинов, Г. Красницкий каби ветеранларимизни қизғин кутиб олдилар. Учрашув давомида республикамиз ветеранларининг устунлиги сезилиб турди. Г. Красницкий киритган ягона тўп ветеранлар терма командасига муваффақият келтирди.

ЯНГИ МАҲСУЛОТ

Асфальт-бетон заводи ишчи-хизматчилари тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва пландан ташқари 300 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб, серқуёш республикамиз олтин тўйини муносиб кутиб олиш учун фидокорона меҳнат қилдилар.

Ҳар куни объектларга 170—175 тоннадан асфальт-бетон етказиб беришга эришилиб, тўққиз ойлик маҳсулот ишлаб чиқариш плани 104 процент қилиб бажарилди. Пландан ташқари 200 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Корхона коллективи план ва мажбуриятларни тўла бажаришга интилиш билан бирга янги маҳсулот турлари яратиш йўлида ҳам тинмай ҳаракат қилади. Масалан, белгиловчи йилнинг ўзида икки хил янги маҳсулот синовдан муваффақиятли ўтказилди. Шулардан бири бўлган рангли асфальт Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги ютуқлари виставкасига киравеҳришига ёткизилди. Иккинчи янги маҳсулот темир-бетон комплекси пойтахтдаги бир қатор тоннеллар қурилишида ишлатилди.

Заводнинг пешқадам корхоналар сафидан ўрин олишида асфальт пиширувчи Ҳ. Абдуллаев, бетон тайёрловчилар бригадаси бошлиғи Р. Ҳасанов, слесарь Х. Нурғалиев, оператор Н. Сидоренко ва электромонтёр Ю. Савинлар сингари фидокор ишчиларнинг ҳиссаси катта бўлмоқда. Улар вақтдан ўзиб ишлаш бўйича шахсий намуна кўрсатишиб, коллективнинг барча аъзоларини юқори унум билан меҳнат қилишга ундамоқдалар.

И. РУСТАМОВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — «Доим тайёр». 19.05 — **«Ахборот».** 19.25 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.50 — **«Ахборот».** 20.10 — Биродарлик самараси (Москва). 20.40 — Раҳмат Файзийнинг адабий портрети. 22.00— **«Вақт».** 22.30 — **Пахтазор —марддлар майдони. ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.30 — ТОШКЕНТ. 16.35 — МОСКВА. 16.40 — Ҳужжатли фильмлар. 17.40 — Рус сайёҳлари ва тадқиқотчилари. 18.10 — Китоб сенинг ҳаётингда. 18.55 — Спорт кундалиги. 19.15 — Янгиликлар. 19.25 — «Колокольчик» театри. 19.40 — Концерт. 20.10 — Телефильм. 20.40 — **Бизнинг авлод** (телеспектаклнинг 1-қисми). 22.00 — Ҳужжатли кино экрани (Тошкент). 22.30 — Совет Иттифоқи давлат академик Малий театрининг 150 йиллигига бағишланган кеча. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — ТОШКЕНТ. 19.15 — Ўқув кўрсатуви. 19.55 — Ҳужжатли фильм. 20.05 — Ўқитувчи экрани. 20.35 — Тошкент янгиликлари. 20.50 — **Биринчи комсомол қиз** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29IX да **Чио-чио-сан,** 30IX да **Жизель.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 30IX да **Тарих тилга кирди,** 31IX да **Чақмоқ.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30IX да **Қонли тўй,** 31IX да **Хотинимнинг эри.**

КИНО

Янги центрионлар — САНЪАТ САРОЙИ», «ЧАЙКА», «ВОСТОК», «МОСКВА», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Санко ва Ванцетти — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Қизил калина — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Чанитанинг бўсаси — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

ЛЕНИН ВА МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ЗАВОД БАЗАСИ ҲУЗУРИДАГИ

2-ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ҲУНАР-ТЕХНИК БИЛИМ ЮРТИ

1974—1975 ўқув йили учун ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти авиация саноати учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича юқори малакали кадрлар тайёрлайди: самолётларни йиғувчи-слесарлар, механика-йиғув ишлари слесарлари, металл бўйича токарлар, самолётлар монтажи бўйича слесарлар, тузатувчи-слесарлар, металл бўйича фрезерчилар.

Билим юрти янги техника воситалари билан қуролланган программа таълимини олиб борадиган 10 та хонага эга. Шунингдек, спорт майдончаси, велосипед, бокс, эркин ва классик кураш, футбол секциялари, авиамоделчилар ва бадиий ҳаваскорлик тўгараклари бор.

Ўқувчиларнинг дам олиши учун Чимёнда лагерь мавжуд.

Билим юртига 15—25 ёшли йигит-қизлар қабул қилинади.

ЎҚИШ МУДДАТИ — БИР ЙИЛ.

Ўқувчилар 30 сўм стипендия билан (аълочилар 25 процент кўп) ва ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг бир қисми билан таъминланадилар.

Ўқиш даври — узлуксиз меҳнат стажига қўшилади.

Билим юртини аъло баҳода тугатганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

Ўқиш даврида ва ўқишни тугатгандан сўнг Совет Армияси сафига чақирилишни икки йилга узайтириш мумкин.

Кирувчилар: ариза, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, турар жойидан справка, ота-оналаридан бирининг ишхонасидан справка, таржимаи ҳоли, мактабдан характеристика, 3x4 см. катталикдаги 8 дона фотосурат топширадилар.

Паспорт ёки метрика (асли) шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, У. Юсупов кўчаси, Авиационная проезди, 10-уй), 8, 10-, 14-автобуслар, 10-троллейбус, 10-трамвайнинг «Авиазавод бекати»).

БИЛАСИЗМИ?

▲ Канзас университети (АҚШ) олимлари фикрича янги туғилган чақалоқ ҳаётининг учинчи кунидан ҳид сеза бошлайди.

▲ ГФРда бўйи 50 сантиметр келадиган мотоцикл намойиш қилинди. Унинг тезлиги соатига 240 километрдир.

▲ Лондонда троллейбус илк бор 1888 йилда пайдо бўлди. Ўшанда унинг ўртача тезлиги соатига 11 километрдан ошмасди.

▲ Чумоли жуда меҳнаткаш. Унинг меҳнатидан инсон ҳам баҳраманд. Аниқланишича, чумолилар яшайдиган жойдаги ер тупроғи серҳосил бўларкан. Чумоли уяси жойлашган ердаги тупроқда чумолисиз ердаги тупроққа нисбатан калий 2 баравар, фосфор эса 10 баравар кўпаяр экан.

ОЛТИН КУЗ.

В. Таран фотоэтюди.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома
БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.
Р. 02855. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64634 А—2662.